

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ

ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Επιμέλεια : ΝΤΟΜΑΛΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ

Επιβλέπων: Καθηγητής ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΚΩΣΤΑΣ

Ηράκλειο, 2012

ΠΡΟΛΟΓΟΣ	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ	4
1.1 ΣΚΟΠΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ	4
1.2 ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ	5
1.2.1 ΑΜΕΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ	5
1.2.2 ΕΜΜΕΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ	6
1.3 ΔΙΠΛΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ	6
1.4 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ	6
1.5 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ	11
2.1 ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	11
2.2 ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	11
2.2.1 ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ	11
2.2.1.1 ΠΟΤΕ ΜΕΤΑΤΡΕΠΕΤΑΙ Ο ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΕ ΤΑΚΤΙΚΟ	18
2.2.2 ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ	19
2.2.2.1 ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ Φ.Π.Α. ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΡΩΝ	19
2.2.3 ΕΛΕΓΧΟΙ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗΣ ΠΛΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΙΚΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	20
2.2.4 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ: ΕΙΔΟΣ - ΤΥΠΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ - ΟΥΣΙΩΔΗΣ ΕΛΕΓΧΟΣ	21
2.2.5 ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΥΠΟΥ	21
2.2.6 ΕΛΕΓΧΟΣ ΟΥΣΙΑΣ	22
2.2.7 ΛΟΙΠΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ	24
2.2.8 ΕΛΕΓΧΟΙ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ	25
2.3 ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	25
2.3.1 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΔΕΛΤΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ	26
3.1 ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	26
3.1.1 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΤΟΥ	26
3.1.2 ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ ΣΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ	27
3.1.3 ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ	27
3.2 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ	28
3.2.1 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ	29
3.2.2 ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ	29
3.3 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	31
3.3.1 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	35
3.4 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	37
3.4.1 ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	39
3.5 ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	39
3.6 ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ	46
3.6.1 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΤΕΚΜΑΡΤΗ ΔΑΠΑΝΗ	46
3.6.2 ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΔΑΠΑΝΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ	47
3.6.3 ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ	52
3.7 ΠΟΣΑ ΠΟΥ ΕΚΠΙΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ	53
4^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	54
4.1 ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΒΑΡΥΝΟΥΝ ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ	54
4.2 ΠΟΣΑ ΠΟΥ ΜΕΙΩΝΟΥΝ ΤΟΝ ΦΟΡΟ	56
4.3 ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ	62
4.4 ΠΟΤΕ ΚΑΙ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ Η ΔΗΛΩΣΗ – Ο ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ	63
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	65
ΕΠΙΛΟΓΟΣ	66

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Η παρούσα εργασία έχει στόχο να μελετήσει τη φορολογία των φυσικών προσώπων. Η μεθοδολογία της εργασίας στηρίχθηκε στη συλλογή δευτερογενών δεδομένων, τα οποία συλλέχθηκαν μέσα από βιβλία άρθρα σε περιοδικά αλλά και μέσα από επίσημους διαδικτυακούς τόπους. Η εργασία ολοκληρώνεται μέσα από τέσσερα κεφάλαια.

Το πρώτο κεφάλαιο αποσαφηνίζει εννοιολογικά την έννοια των φόρων, παρουσιάζοντας το σκοπό της φορολογίας, τις διακρίσεις των φόρων, σε άμεση και έμμεση φορολογία, τη διπλή φορολόγηση, τα χαρακτηριστικά των διατάξεων και τις γενικές αρχές της φορολογίας.

Το δεύτερο κεφάλαιο εστιάζει στον φορολογικό έλεγχο και συγκεκριμένα στην έννοια και το σκοπό του φορολογικού ελέγχου, στις διακρίσεις του φορολογικού ελέγχου και στη σύνταξη της έκθεσης του ελέγχου.

Το τρίτο κεφάλαιο αναλύει τη φορολογία των φυσικών προσώπων και συγκεκριμένα το φορολογητέο εισόδημα, το εισόδημα από κινητές αξίες, από εμπορικές επιχειρήσεις, από μισθωτές υπηρεσίες, από εκπτώσεις δαπανών, από τεκμήρια διαβίωσης και τέλος παρουσιάζει τα ποσά που εκπίπτουν από τον φόρο.

Το τέταρτο και τελευταίο κεφάλαιο παρουσιάζει περαιτέρω θέματα της φορολογίας εισοδήματος και συγκεκριμένα τα πρόσωπα που βαρύνουν τα φυσικά πρόσωπα, τα ποσά που μειώνουν το φόρο, τον τρόπο καταβολή του φόρου αλλά και τον τρόπο υποβολής της φορολογικής δήλωσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^Ο ΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΝΝΟΙΑ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ

Φόρος¹ από την άποψη του οφειλέτη, καλείται η αναγκαστική εισφορά προς το κράτος ή το νομικό πρόσωπο χωρίς ειδική αντιπαροχή.

Για να μπορέσει το κράτος να πραγματοποιήσει δαπάνες για το κοινωνικό σύνολο, όπως την παιδεία, την υγεία, την εθνική άμυνα, την πρόνοια, κλπ επιβάλλει στους πολίτες φόρους. Οι φόροι αυτοί δεν αντιστοιχούν σε κάποιο συγκεκριμένο αντάλλαγμα, αλλά αποσκοπούν ομαλή λειτουργία του κράτους και την γενικότερη ευημερία των πολιτών. Έτσι τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα των φόρων είναι :

1. ο πολίτης εισφέρει είτε στο Δημόσιο είτε σε νομικά πρόσωπα αναγκαστικά.
2. οι φόροι καταβάλλονται δίχως ειδικό αντάλλαγμα, (σε αντίθεση με τα τέλη που υποδηλώνουν κάποια ειδική αντιπαροχή όπως τα τέλη στάθμευσης αυτοκινήτων ή τα ταχυδρομικά τέλη, κ.α.).
3. η πραγματοποίηση των σκοπών του κράτους και
4. ένα από τα μέσα που το κράτος χρησιμοποιεί για να μπορέσει να ασκήσει την οικονομική και κοινωνική πολιτική του.

1.1 ΣΚΟΠΟΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Ο κυριότερος σκοπός των φόρων είναι ταμειευτικός. Για να μπορέσει το κράτος να παράσχει στους πολίτες υπηρεσίες δωρεάν και να καλύψει τις δαπάνες που αποσκοπούν στην ευημερία του κοινωνικού συνόλου, αντλεί τους πόρους αυτούς κυρίως από την φορολογία. Η λειτουργία αυτή καλείται ταμειευτική λειτουργία.

Οι φόροι καλούνται να εκπληρώσουν και κοινωνικούς σκοπούς. Οι φόροι μπορούν να αποτελέσουν μέσο δικαιότερης κατανομής του εισοδήματος, όπου οι κυβερνήσεις ασκώντας κοινωνική πολιτική μπορούν να ελαφρύνουν φορολογικά τους ασθενέστερους και να επιβαρύνουν, αντίστοιχα, τους οικονομικά ισχυρότερους. Ανάλογα μπορεί να γίνει και γεωγραφική διανομή είτε στα διαμερίσματα μιας χώρας (ελάφρυνση παραμεθόριων και ακριτικών περιοχών) είτε σε διάφορες χώρες.

Η φορολογία, επίσης, εκπληρώνει και οικονομικούς σκοπούς, για την προώθηση της ανάπτυξης μιας χώρας ιδιαίτερα σε περιόδους οικονομικής κρίσης. Λαμβάνονται

¹ Φλώρος Σ Γ.ΑΡ., Φορολογική λογιστική, (2004), Σύγχρονη εκδοτική,σελ.21

μέτρα για την συγκράτηση του πληθωρισμού που οφείλονται σε εξωγενείς αλλά και εσωτερικούς παράγοντες, για την καταπολέμηση της ανεργίας, κ.α.

1.2 ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ

Η φορολόγηση των πολιτών μπορεί να γίνει με βάση διάφορα οικονομικά χαρακτηριστικά που έχουν, έτσι σήμερα φόροι επιβάλλονται στο εισόδημα, την περιουσία ή τις δαπάνες που κάποιος πραγματοποιεί.

Οι φόροι διακρίνονται σε άμεσους και έμμεσους. Οι φόροι που επιβάλλονται σε συγκεκριμένο πρόσωπο και υπολογίζονται βάσει του εισοδήματος του, της μεγάλης ακίνητης περιουσίας του, κ.α. εντάσσονται στους άμεσους φόρους. Συνήθως οι φόροι αυτοί υπολογίζονται βάσει κλίμακας με σκοπό την μεγαλύτερη φορολόγηση υψηλών εισοδημάτων και ηπιότερη των χαμηλότερων εισοδημάτων, για την επίτευξη δικαιότερης διανομής του φορολογικού βάρους. Υπάρχουν και φόροι που βαρύνουν καταναλωτικά αγαθά και υπηρεσίες κατά τη διενέργεια της δαπάνης, και εισπράττονται από το Κράτος με έμμεσο τρόπο. Αυτοί οι φόροι καλούνται έμμεσοι φόροι όπως ο φόρος προστιθέμενης αξίας, ο φόρος μεταβίβασης ακινήτων, κ.α.

Η συνύπαρξη διάφορων φόρων είναι απαραίτητη για την εξισορρόπηση των μειονεκτημάτων με τα πλεονεκτήματα που κάθε μορφή φόρων παρουσιάζει.

1.2.1 ΑΜΕΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ

Η άμεση φορολόγηση είναι ο πιο καθιερωμένος και αξιοκρατικός τρόπος φορολόγησης των φυσικών προσώπων και νομικών προσώπων. Όσο πιο υψηλό είναι το ποσοστό συγκέντρωσης εσόδων από αυτό τον τρόπο φορολόγησης, έναντι της έμμεσης, τόσο πιο υγιές και αξιοκρατικό είναι το φορολογικό σύστημα μιας χώρας. Αυτό συμβαίνει διότι η άμεση φορολόγηση ασκείται με βάση κάποιες κλίμακες που καθορίζονται κάθε χρόνο από το Υπουργείο Οικονομικών κάθε χώρας και ανάλογα με τις κλίμακες αυτές οφείλει να φορολογεί πιο ήπια τις χαμηλές εισοδηματικές τάξεις και πιο επιθετικά τις ανώτερες.

1.2.2 ΈΜΜΕΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ

Η έμμεση φορολόγηση στηρίζεται στο σκεπτικό άντλησης εσόδων σε περιπτώσεις που δεν είναι αυτό εφικτό ή εύκολο μέσω των κλιμάκων της άμεσης. Παραδείγματα έμμεσης φορολόγησης αποτελούν ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ), ο φόρος κύκλου εργασιών (πλην ΦΠΑ), ο φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων, τέλη χαρτοσήμου, φόρος μεταβίβασης ακινήτων και φόρος μεγάλης ακινήτου περιουσίας(ΦΜΑΠ). Όσο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό της έμμεσης φορολόγησης έναντι της άμεσης στο σύνολο των κρατικών εσόδων, τόσο πιο αδύναμο είναι το φορολογικό σύστημα της χώρας².

1.3 ΔΙΠΛΗ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ

Διπλή φορολόγηση για την ίδια συναλλακτική δραστηριότητα δε νοείται σε καμία περίπτωση. Εάν για κάποιο λόγο αυτό συμβεί, δικαιούται ο φορολογούμενος να το γνωστοποιήσει και να ζητήσει συμψηφισμό του καταβληθέντος φόρου. Περιπτώσεις διπλής φορολόγησης προκύπτουν συνήθως όταν ένα πρόσωπο διενεργεί συναλλακτικές δραστηριότητες και στη χώρα μόνιμης κατοικίας του και σε άλλη χώρα. Για την αποφυγή του φαινομένου αυτού το κράτος έχει προβλέψει ασφαλιστικές δικλείδες. Επίσης αξίζει να σημειωθεί πως όταν σε μία συναλλαγή επιβάλλεται φόρος, δεν είναι δυνατόν για την ίδια συναλλαγή να επιβληθεί τέλος ή χαρτόσημο και το αντίστροφο. Για παράδειγμα, στην αγορά κατοικιών καταβάλλεται φόρος, ενώ στην ενοικίαση χαρτόσημο (το οποίο σταδιακά καταργείται)³.

1.4 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Ένα γνωστό χαρακτηριστικό της Φορολογίας, το οποίο είναι ακόμα πιο σύνηθες στην Ελλάδα, είναι ο ευκαιριακός χαρακτήρας των διατάξεων. Κάθε κυβέρνηση ακολουθεί το δικό της φορολογικό πρόγραμμα, εντός της ίδιας κυβερνητικής θητείας μπορεί να ανατραπεί από έτος σε έτος, ενώ σύνηθες φαινόμενο είναι και η ύπαρξη αντιφατικών διατάξεων και εγκυκλίων.

² ΣΔΟΕ.,(2008), Φορολογικός Έλεγχος, Ανάκτηση στις 1-3-2012 από http://www.taxheaven.gr/show_law.php?id=2059

³ ΠΟΛ.1197/28.9.2007 Προσωρινός φορολογικός έλεγχος - Όρια της ελεγκτικής αρμοδιότητας των ΔΟΥ, του ΕΦΕΚ, των ΠΕΚ και του ΣΔΟΕ

Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω πολλοί από τους προαναφερθέντες φόρους μπορεί να έχουν ήδη καταργηθεί και σε άλλους να έχει διαφοροποιηθεί το πεδίο εφαρμογής τους. Κλίμακες μπορεί να αναπροσαρμόζονται προς εξυπηρέτηση του κυβερνητικού προγραμματισμού και οι φορολογικοί συντελεστές να διαφέρουν από έτος σε έτος. Συνεπώς καλό είναι οι ενδιαφερόμενοι με ζητήματα σχετικά με τη φορολογία να έχουν συνδρομή σε κάποιο λογιστικό περιοδικό που να τους στέλνει όλες τις νέες αναθεωρήσεις και μεταβολές στις ισχύουσες διατάξεις⁴. Ένα άλλο χαρακτηριστικό των φορολογικών διατάξεων, κυρίως στην Ελλάδα, είναι ο αφαιρετικός και γενικόλογος τρόπος σύνταξής τους, ώστε να ερμηνεύονται κατόπιν με εγκυκλίους(που πολλές φορές έχουν αναδρομική ισχύ με ότι αυτό συνεπάγεται ή να ορίζουν το ακριβώς αντίθετο από το κοινώς αντιληπτό) ή να ερμηνεύονται σύμφωνα με την προσωπική κρίση των ελεγκτών κατά τη διενέργεια φορολογικού ελέγχου. Το ζήτημα της επίλυσης των οικονομικών διαφορών δυστυχώς είναι τελείως αποκομμένο από το ζήτημα της ερμηνείας των διατάξεων. Αυτό σημαίνει πως πέρα από τη δυνατότητα συμβιβασμού, η μόνη οδός επίλυσης των διαφορών είναι η δικαστική οδός. Το γεγονός αυτό δημιουργεί και ποικίλα προβλήματα στους ισολογισμούς των εταιριών που προσπαθούν να ισορροπήσουν ανάμεσα στη συντηρητική λογιστική των ελληνικών νόμων και τα επιτακτικώς εφαρμοζόμενα πλέον Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης Αυτό συμβαίνει διότι επηρεάζονται οι σχηματιζόμενες προβλέψεις (τις οποίες επηρεάζουν οι οικονομικές διαφορές που μπορεί να εκκρεμούν για χρόνια στα δικαστήρια). Οι προβλέψεις κατ' επέκταση επηρεάζουν και τα αποτελέσματα της επιχείρησης και μπορεί να αποτελέσουν πεδίο σχολιασμού για τον ορκωτό ελεγκτή που θα κληθεί να ελέγξει τις καταστάσεις της(με ότι αυτό συνεπάγεται).

1.5 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Η επιβολή των φόρων, στα αναπτυγμένα κράτη, γίνεται ανάλογα την φορολογική πολιτική που ακολουθεί κάθε κυβέρνηση, βάσει κάποιων κανόνων που είναι θεσπισμένοι από την πολιτεία. Οι κανόνες⁵ που διέπουν την φορολογία θα πρέπει να είναι σύμφωνοι με κάποιες γενικές αρχές που διαμορφώθηκαν από την εξέλιξη της

⁴ Σπύρου Π.,(2008), Φορολογικός έλεγχος Ανάκτηση στις 1-3-2012 από http://www.reporter.gr/default.asp?pid=16&la=1&art_aid=209527

⁵ Φλώρος Σ Γ.ΑΡ., Φορολογική λογιστική, (2004), Σύγχρονη εκδοτική

επιστήμης και την εμπειρία. Έτσι η φορολογική νομοθεσία πρέπει να στηρίζεται στους εξής κανόνες:

1. Ο κανόνας της καθολικότητας του φόρου

Ο κανόνας αυτό επιβάλλει την ίδια φορολόγηση σε όλους τους πολίτες, ημεδαπούς αλλά και αλλοδαπούς, που ζουν και εργάζονται στην Ελλάδα. Το γεγονός ότι τα μικρά εισοδήματα απαλλάσσονται από τον φόρο δεν αναιρεί τον κανόνα της καθολικότητας του φόρου

- Αφενός γιατί το τελικό έσοδο για το Κράτος δεν είναι σημαντικό δεδομένου ότι για την βεβαίωση και είσπραξη του θα δαπανηθούν πόροι, και
- Αφετέρου η επιβάρυνση των μικρών εισοδημάτων μπορεί να επιφέρει μεταγενέστερα την ανάγκη στο Κράτος για την ενίσχυση των εισοδημάτων αυτών.

2. Ο κανόνας της παραγωγικότητας του φόρου

Για να μπορέσει η φορολογία να είναι παραγωγική και να εξυπηρετεί αποτελεσματικά τον αποταμιευτικό σκοπό του Κράτους θα πρέπει:

- Οι Νόμοι να είναι εκφρασμένοι με σαφήνεια και να μην τροποποιούνται συχνά
- Το ποσοστό φορολόγησης να μην είναι υπερβολικά υψηλό για να μην ωθεί τους φορολογούμενους στη φοροδιαφυγή
- Οι απαλλαγές από το φόρο να μην καθιερώνονται, και
- Η βεβαίωση και είσπραξη του φόρου θα πρέπει να γίνεται όσο το δυνατό ταχύτερα με ταυτόχρονη συρρίκνωση των δαπανών που απαιτούνται για την διαδικασία αυτή.

3. Ο κανόνας της απλότητας του φόρου

Σύμφωνα με τον κανόνα αυτό η νομοθεσία που διέπει την φορολογία θα πρέπει να είναι απλή, σαφής και κατανοητή χωρίς πολλές εξαιρέσεις από τον γενικό κανόνα. Η τακτική κωδικοποίηση των φορολογικών διατάξεων εξυπηρετεί σημαντικά τον κανόνα αυτό και μειώνει την σύγχυση που τυχόν αισθάνονται οι φορολογούμενοι, βελτιώνοντας τις σχέσεις τους με τα φοροτεχνικά όργανα.

Στην Ελλάδα, δυστυχώς, το φορολογικό σύστημα είναι ιδιαιτέρως πολύπλοκο, ασαφές και συνεχώς μεταβαλλόμενο και καθορίζεται από την διαφορετική νοοτροπία και τις διάφορες επιδιώξεις των εκάστοτε κυβερνήσεων.

4. ο κανόνας της βεβαιότητας και της σταθερότητας

Όταν ο τρόπος φορολόγησης είναι κατανοητός από τους φορολογούμενους με διάρκεια στον χρόνο, δηλαδή χωρίς συνεχείς μεταβολές, τότε οι φορολογούμενοι γνωρίζοντας εκ των προτέρων τον φόρο που οφείλουν να αποδώσουν στο Κράτος και τον τρόπο απόδοσής του εξοικειώνονται με αυτό και η φορολογία γίνεται πιο αποδοτική.

5. ο κανόνας της καταλληλότητας του φόρου

Ο φόρος θα πρέπει να είναι κατάλληλος από άποψη χρόνου πληρωμής, δηλαδή η εισπραξή του θα πρέπει κατά προτίμηση να γίνεται κατά την πραγματοποίηση του εισοδήματος, ώστε να εξυπηρετούνται οι φορολογούμενοι.

Ο φόρος θα πρέπει να είναι κατάλληλος από άποψη τόπου πληρωμής, δηλαδή πραγματοποίηση του να γίνεται σε τόπου που διευκολύνει τον φορολογούμενο, είτε στην κατοικία του, είτε στον τόπο διαμονής του, είτε στον τόπο που ασκείται η επαγγελματική του δραστηριότητα.

Τέλος, ο φόρος θα πρέπει να είναι κατάλληλος από άποψη τρόπου, δηλαδή η εισπραξή του να γίνεται με τρόπο που διευκολύνει τον φορολογούμενο, για παράδειγμα με δόσεις.

6. ο κανόνας του ελάχιστου ορίου συντήρησης

Το μέρος του εισοδήματος κάθε φορολογούμενου που θεωρείται ότι προορίζεται να καλύψει τις απαραίτητες ανάγκες αυτού αλλά και της οικογένειάς του, δεν θα πρέπει να υπάγεται στη φορολογία. Το μέρος αυτό του εισοδήματος ονομάζεται «ελάχιστο όριο συντήρησης».

7. Ο κανόνας του διαφορισμού των εισοδημάτων

Η φορολόγηση των εισοδημάτων θα πρέπει να γίνεται ανάλογα με τον τρόπο που κάθε εισόδημα αποκτάται με σκοπό το φορολογικό βάρος να επιμερίζεται ορθολογικά και να μην αδικεί τους πολίτες. Έτσι για παράδειγμα φορολογούμενος που αποκτά εισόδημα από προσωπική εργασία θα αισθανθεί μεγαλύτερη επιβάρυνση

αν πληρώσει τον ίδιο φόρο με κάποιον που αποκτά το ίδιο εισόδημα αλλά από αποδόσεις κεφαλαίου.

8. Ο κανόνας αποφυγής της διπλής φορολογίας

Όπως προαναφέρθηκε η φορολόγηση του ίδιου εισοδήματος δυο φορές, είτε γίνεται στο ίδιο το Κράτος είτε μεταξύ άλλων Κρατών, θα πρέπει να αποφεύγεται. Η διπλή φορολόγηση μπορεί να οδηγήσει σε φοροδιαφυγή, σε εξασθένηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας αλλά και σε δημιουργία άνισης φορολογικής επιβάρυνσης.

Οι τρόποι που εφαρμόζονται για την αποφυγή της διεθνούς διπλής φορολογίας είναι :

- Η μέθοδος της έκπτωσης του φόρου. Η μέθοδος αυτή ακολουθείται και από την ελληνική νομοθεσία, όπου σύμφωνα με αυτή, ο φόρος που έχει καταβληθεί σε ένα ξένο Κράτος για εισόδημα που φορολογείται και στην Ελλάδα αφαιρείται από τον φόρο που προκύπτει εδώ. Αυτό αφορά και τα φυσικά αλλά και τα νομικά πρόσωπα.
- Η μέθοδος της εξαίρεσης ή απαλλαγής. Σύμφωνα με την μέθοδο αυτή εισοδήματα που αποκτώνται σε κάποιο κράτος αλλά από κατοίκους άλλων κρατών είτε δεν τα φορολογούν είτε φορολογούν μόνο το εισόδημα που αποκτήθηκε στην επικράτεια τους.
- Η μέθοδος διαίρεσης ή κατανομής. Όσα κράτη ακολουθούν αυτή την μέθοδο διαιρούν το εισόδημα ώστε το ένα μέρος να φορολογείται στην χώρα που κατοικεί ο φορολογούμενος και το άλλο να φορολογείται στο κράτος που το εισόδημα αποκτάται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^Ο ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

2.1 ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Η έννοια και ο σκοπός του φορολογικού ελέγχου είναι το σύνολο των ελεγκτικών ενεργειών που εφαρμόζονται από τα αρμόδια όργανα (ελεγκτές) με σκοπό⁶:

1. Τη διαπίστωση της ορθής εφαρμογής των διατάξεων της φορολογικής νομοθεσίας.
2. Τη διαπίστωση της υποβολής των προβλεπόμενων δηλώσεων και επαλήθευσης του περιεχομένου αυτών, σε σχέση πάντα με τη συναλλακτική δραστηριότητα και τα οικονομικά αποτελέσματα, όπως αυτά προκύπτουν από τα προβλεπόμενα και τηρούμενα λογιστικά βιβλία και στοιχεία σύμφωνα με τις διατάξεις του Κ.Β.Σ. και τις αρχές της λογιστικής επιστήμης (Ε.Γ.Λ.Σ.)
3. Τον προσδιορισμό των φορολογικών υποχρεώσεων.

2.2 ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

2.2.1 ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Στη συγκεκριμένη ενότητα θα περιγράψουμε αυτά που αφορούν τον προσωρινό έλεγχο. Πρέπει δε να σημειώσουμε ότι τα θέματα του φορολογικού ελέγχου τα αναφέρουμε για να ενημερωθεί ο ελεγκτής και να είναι σε θέση ο ελεγχόμενος να τα αντιμετωπίσει. Το κάνουμε τώρα γιατί έχει αρχίσει η εποχή των ελέγχων⁷.

Σήμερα λοιπόν θα αναφέρουμε ότι σχετικό με τη διενέργεια προσωρινού ελέγχου. Τα περί διενέργειας του προσωρινού ελέγχου γενικά περιγράφονται λεπτομερώς στην υπ' αρ. 1075164/ΠΟΛ.1102/20.8.2003 Εγκ. Υπ. Οικ., το πλήρες κείμενο της οποίας έχει ως εξής⁸:

Ο προσωρινός φορολογικός έλεγχος διενεργείται προκειμένου να διαπιστωθεί η εκπλήρωση ορισμένων φορολογικών υποχρεώσεων και να προσδιοριστούν και

⁶ Υπουργείο Οικονομικών.,(2009), Φορολογικός Έλεγχος, Ανάκτηση στις 1-3-2012 από http://www.ypee.gr/sdoeky1/gr/elegxoi_keim.htm

⁷ Υπ' αρ. 1075164/ΠΟΛ.1102/20.8.2003 Εγκύκλιος Υπ. Οικονομικών.

⁸ Υπουργείο Οικονομικών.,(2009), Φορολογικός Έλεγχος, Ανάκτηση στις 1-3-2012 από http://www.ypee.gr/sdoeky1/gr/elegxoi_keim.htm

καταλογισθούν οι τυχόν διαφορές φόρων που δεν καταβλήθηκαν με σχετική δήλωση από τους υπόχρεους.

Πρόκειται για μορφή ελέγχου που εμπεριέχει όλα τα στοιχεία του προληπτικού ελέγχου. Με τον έλεγχο αυτό παρέχεται η δυνατότητα να εκδοθεί προσωρινό φύλλο ελέγχου, χωρίς ν' αναμένεται να διενεργηθεί τακτικός έλεγχος, για να καταλογιστούν οι φόροι κ.λ.π. που οφείλει η επιχείρηση⁹.

Σκοπός του προσωρινού ελέγχου είναι η άμεση είσπραξη από το δημόσιο φόρων που δεν έχουν αποδοθεί, μεταξύ των οποίων και του οφειλόμενου ΦΠΑ και των λοιπών φόρων, τελών ή εισφορών που δεν έχουν παρακρατηθεί ή έχουν παρακρατηθεί ή επιρριφθεί από τις επιχειρήσεις κατά την πραγματοποίηση των συναλλαγών τους με τρίτους στα πλαίσια της επιχειρηματικής δράσης και λειτουργίας τους, χωρίς να έχουν αποδοθεί στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ. σε αντίθεση με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας.

Ειδικά η μη παρακράτηση ή η παρακράτηση και μη απόδοση των φόρων, εκτός του ότι αποστερεί από το δημόσιο πόρους για την πραγματοποίηση των επιδιώξεών του μέσω των ετήσιων κρατικών προϋπολογισμών, δημιουργεί και μη ανταγωνιστικό επιχειρηματικό περιβάλλον, τόσο σε επίπεδο ομοειδών επιχειρήσεων όσο και στο σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας γενικότερα, με συνέπειες δυσμενείς για την ανάπτυξη της εθνικής οικονομίας.

Προσωρινός φορολογικός έλεγχος μπορεί να διενεργείται και να εκδίδεται βάσει αυτού προσωρινό φύλλο ελέγχου ή πράξη, είτε επί μη υποβολής δήλωσης είτε επί ανακριβούς υποβολής αυτής, σε κάθε περίπτωση όμως οι καταλογιζόμενες στο πλαίσιο του προσωρινού ελέγχου διαφορές φόρων πρέπει να προκύπτουν αποκλειστικά από τα τηρούμενα βιβλία ή από τα εκδοθέντα ή ληφθέντα φορολογικά στοιχεία και λοιπά δικαιολογητικά των εγγραφών του ίδιου του υπόχρεου και όχι από στοιχεία τρίτων¹⁰.

Με βάση τα παραπάνω, δεν χωρεί και δεν πρέπει να διενεργείται προσωρινός έλεγχος για τον καταλογισμό παντός είδους φόρων, τελών ή εισφορών, μεταξύ άλλων, σε περιπτώσεις μη έκδοσης ή ανακριβούς έκδοσης φορολογικών στοιχείων ή σε

⁹ Γεωργίου Κ.,(2009), Προσωπικός Έλεγχος, Ανάκτηση στις 1-3-2012 από http://www.pcci.gr/everimages/pros_F22797.elegxos3.7.08.pdf

¹⁰ Γεωργίου Κ.,(2009), Προσωπικός Έλεγχος, Ανάκτηση στις 1-3-2012 από http://www.pcci.gr/everimages/pros_F22797.elegxos3.7.08.pdf

περιπτώσεις λήψης πλαστών ή εικονικών φορολογικών στοιχείων. Στις περιπτώσεις αυτές υποχρεωτικά διενεργείται τακτικός έλεγχος.

Εξαιρετικά, μπορεί να διενεργείται προσωρινός έλεγχος σε περιπτώσεις λήψης εικονικών φορολογικών στοιχείων, όταν η εικονικότητα δεν απορρέει από έλεγχο ουσίας της λήπτριας επιχείρησης ή τρίτων επιχειρήσεων αλλά είναι καταφανής και αυταπόδεικτη, έστω και αν αυτό προκύπτει και τεκμηριώνεται από πληροφορίες του ελέγχου ή από πορίσματα ελέγχου στις τρίτες επιχειρήσεις (π.χ. λήψη εικονικών φορολογικών στοιχείων από αποθανόντα – σχετική απόφαση ΣτΕ 1538/2001)¹¹.

Επί έκδοσης πλαστών ή εικονικών φορολογικών στοιχείων είναι επίσης σκόπιμο, για μεγαλύτερη πληρότητα και νομική επάρκεια του ελέγχου, να διενεργείται κατ' απόλυτη προτεραιότητα τακτικός έλεγχος και μόνο στις εξαιρετικές περιπτώσεις που η εικονικότητα ή η πλαστότητα είναι καταφανής και αυταπόδεικτη ή αφορά την τρέχουσα χρήση που δεν έχει καταστεί ακόμη ελεγκτέα με τακτικό έλεγχο, μπορεί να διενεργείται προσωρινός έλεγχος στο ΦΠΑ.

Ο προσωρινός έλεγχος συνήθως αφορά επιχειρήσεις και υπόχρεους γενικά¹²:

α) που δεν υποβάλλουν φορολογικές δηλώσεις για όλα ή μερικά φορολογικά αντικείμενα

β) με αρνητικές-πιστωτικές φορολογικές δηλώσεις που είτε είναι συνεχείς είτε δεν δικαιολογούνται κυρίως λόγω του αντικειμένου εργασιών.

γ) που υποβάλλουν συχνά εκπρόθεσμες ή τροποποιητικές δηλώσεις

δ) που υπάρχουν πληροφορίες ότι φοροδιαφεύγουν ή εφαρμόζουν εσφαλμένα συγκεκριμένες φορολογικές διατάξεις

ε) που ασκούν ή φέρονται ότι ασκούν δραστηριότητα υψηλής επικινδυνότητας, όπως:

1. διαφημιστικές επιχειρήσεις
2. επιχειρήσεις γραφικών τεχνών

¹¹ Γεωργίου Κ.,(2009), Προσωπικός Έλεγχος, Ανάκτηση στις 1-3-2012 από http://www.pcci.gr/everimages/pros_F22797.elegxos3.7.08.pdf

¹² Γεωργίου Κ.,(2009), Προσωπικός Έλεγχος, Ανάκτηση στις 1-3-2012 από http://www.pcci.gr/everimages/pros_F22797.elegxos3.7.08.pdf

3. επιχειρήσεις χωματουργικών έργων
4. επιχειρήσεις οικοδομικών υλικών

Ο προσωρινός έλεγχος διενεργείται στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης ή του επιτηδευματία γενικά ή στην αρμόδια ελεγκτική υπηρεσία, κατά περίπτωση, ή και σε άλλο χώρο που θα υποδειχθεί από τον ελεγχόμενο εφόσον ο έλεγχος είναι ανέφικτο να διενεργηθεί στην εγκατάσταση της επιχείρησης ή στην ελεγκτική υπηρεσία. Σε κάθε περίπτωση, έχουν εφαρμογή και επί προσωρινού ελέγχου οι διατάξεις του άρθ. 36 του ΚΒΣ (έλεγχος βιβλίων και στοιχείων Γ κατηγορίας πάντα στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης, εκτός αν ο έλεγχος είναι εξαιρετικά δυσχερής)¹³.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις των επί μέρους φορολογιών που αναφέρονται στον προσωρινό έλεγχο (άρθρο 67 ν. 2238/1994, 50 ν. 2859/2000 κλπ.), σε συνδυασμό με τις διατάξεις των νόμων, των προεδρικών διαταγμάτων και των εκδοθεισών υπουργικών αποφάσεων, καθώς και με τις σχετικές εγκυκλίους, που αναφέρονται στα Ελεγκτικά Κέντρα, αρμοδιότητα προσωρινού ελέγχου έχουν κατ' αρχήν οι Δ.Ο.Υ. σε οποιαδήποτε υπόθεση της κατά τόπο αρμοδιότητάς τους, καθώς επίσης, παράλληλα και ανεξάρτητα, και τα Ελεγκτικά Κέντρα (ΔΕΚ, ΠΕΚ), σε οποιαδήποτε υπόθεση που αυτά έχουν καθ' ύλην και κατά τόπο αρμοδιότητα τακτικού ελέγχου.

Εξαιρετικά, οι Δ.Ο.Υ. (Β' τάξης) δεν έχουν αρμοδιότητα προσωρινού ελέγχου (ούτε και τακτικού) σε περιπτώσεις επιχειρήσεων με βιβλία Γ' κατηγορίας ΚΒΣ, για τα έτη που τηρούνται βιβλία της κατηγορίας αυτής καθώς και για τα προηγούμενα έτη ανεξαρτήτως κατηγορίας βιβλίων. Στις περιπτώσεις αυτές αρμόδιες για τον έλεγχο είναι συγκεκριμένες κατά περίπτωση Δ.Ο.Υ. Α' τάξης που έχουν ορισθεί με σχετικές υπουργικές αποφάσεις και όλη η υπόλοιπη, εκτός από τη διενέργεια του ελέγχου, διαδικασία επιβολής του φόρου γίνεται από τις Δ.Ο.Υ. Β' τάξης (ΑΥΟ ΠΟΛ.1150/98 και 1089529/1366/98 , σχετ. και η εγκ. ΠΟΛ.1209/98). Ειδικά οι Δ.Ο.Υ. Β' τάξης που εδρεύουν σε νησιά, εκτός της Κρήτης, στα οποία δεν εδρεύουν Δ.Ο.Υ. Α' τάξης, μπορούν να διενεργούν προσωρινό έλεγχο, παράλληλα και ανεξάρτητα από τις αντίστοιχες Δ.Ο.Υ. Α' τάξης που κατά τα ανωτέρω έχουν ορισθεί (σχετικό ΑΥΟ ΠΟΛ.1206/2000).

¹³ Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο.,(2009), Προσωρινός Έλεγχος, Ανάκτηση στις 1-3-2012 από http://elearn.elke.uoa.gr/elearn/docs/odigoi_spoudon/forologikos_elegxos_1239192732.pdf

Αρμοδιότητα προσωρινών ελέγχων είχε και το ΣΔΟΕ, μέχρι της διάλυσής του με το άρθρο 30 του ν. 3296/2004. Η νέα υπηρεσία που αντικατέστησε το ΣΔΟΕ, η Υπηρεσία Ειδικού Ελέγχου (ΥΠΕΕ), έχει δικαίωμα άσκησης προσωρινών ελέγχων (άρθρο 30§2β').

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι οι προσωρινοί έλεγχοι διενεργούνται παράλληλα και ανεξάρτητα, τόσο από τις αρμόδιες ΔΟΥ και τα Ελεγκτικά Κέντρα όσο και από τις υπηρεσίες της ΥΠ.Ε.Ε. Η παράλληλη αυτή αρμοδιότητα δεν σημαίνει ότι οι παραπάνω ελεγκτικές αρχές μπορούν να επιλαμβάνονται ταυτόχρονα του ελέγχου της ίδιας υπόθεσης, πολύ δε περισσότερο δεν είναι επιτρεπτό, όταν έχει διαταχθεί και βρίσκεται σε εξέλιξη τακτικός (οριστικός) έλεγχος να ενεργείται ταυτόχρονα από άλλη αρχή προσωρινός έλεγχος για τις ίδιες φορολογικές ή διαχειριστικές περιόδους της ίδιας υπόθεσης (σχετική και η ΠΟΛ.1197/99 εγκύκλιος).

Εξάλλου, με τη νέα οργανωτική δομή των ελεγκτικών υπηρεσιών του Υπουργείου (Δ.Ο.Υ., ΥΠΕΕ, ΔΕΚ, ΠΕΚ), στοχεύετε η αποτελεσματικότερη και ουσιαστικότερη άσκηση του ελεγκτικού έργου γενικά, για την επίτευξη δε του στόχου αυτού, στο πλαίσιο της ευρύτερης στρατηγικής ελέγχων, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη και η κύρια αποστολή κάθε ελεγκτικής υπηρεσίας.

Εν όψει αυτών, προσωρινοί έλεγχοι που απαιτούν ευρείας έκτασης ελεγκτικές επαληθεύσεις και σημαντικό χρονικό διάστημα για τη διενέργειά τους (π.χ. έλεγχος εισοδήματος λογιστικών διαφορών), εφόσον αφορούν υποθέσεις που υπάγονται ως προς τον τακτικό (οριστικό) έλεγχο στα Ελεγκτικά Κέντρα (ΔΕΚ και ΠΕΚ), δεν είναι σκόπιμο να διενεργούνται από τις Δ.Ο.Υ., αλλά ορθό είναι οι οικείες υποθέσεις να αντιμετωπίζονται κατ' ευθείαν και κατά προτεραιότητα με τακτικό έλεγχο από τα αρμόδια Ελεγκτικά Κέντρα, εφόσον βεβαίως αυτό είναι εφικτό σύμφωνα με τον προγραμματισμό τους.

Επίσης, οι υπηρεσίες του ΣΔΟΕ (ΥΠ.Ε.Ε.) σκόπιμο είναι να επιλαμβάνονται του προσωρινού ελέγχου ιδίως στο ΦΠΑ και στους εν γένει παρακρατούμενους ή επιρριπτόμενους φόρους και να αποφεύγουν τον προσωρινό έλεγχο στη φορολογία εισοδήματος και ιδίως τον έλεγχο λογιστικών διαφορών. Ακολουθεί ανάλυση ως προς τη διενέργεια προσωρινών ελέγχων ειδικά στη φορολογία εισοδήματος και στο ΦΠΑ,

καθώς και σε ορισμένες περιπτώσεις παρακρατούμενων φόρων και χαρτοσήμου με ιδιαίτερο¹⁴.

Με τις διατάξεις του άρθρου 67§1 ν. 2238/1994, ορίζεται ότι επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες των οποίων το καθαρό εισόδημα προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 31 και 49 του νόμου αυτού, αντίστοιχα, και δεν έχουν υπαχθεί σε οριστικό έλεγχο κατά τις διατάξεις του άρθρου 66 του ίδιου νόμου, μπορεί να υπαχθούν σε προσωρινό έλεγχο για το μερικό προσδιορισμό του εισοδήματός τους για ένα ή περισσότερα συγκεκριμένα θέματα και αντικείμενα του πλήρους και οριστικού φορολογικού ελέγχου.

Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του ίδιου ως άνω άρθρου 67 ν. 2238/1994, προσωρινός έλεγχος μπορεί να διενεργείται στα στοιχεία των δηλώσεων και στα βιβλία και στοιχεία που τηρήθηκαν καθώς και στην επαγγελματική εγκατάσταση του υπόχρεου, προκειμένου να διαπιστωθεί:

α) Αν οι εκπτώσεις από το εισόδημα υπολογίστηκαν σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

β) Το αντικείμενο εργασιών του υπόχρεου και αν το εισόδημα που δηλώθηκε ανταποκρίνεται προς τα πραγματικά δεδομένα των βιβλίων και στοιχείων του, καθώς και αν εφαρμόστηκαν οι διατάξεις του ν. 2238/94.

γ) Αν με ανακλητική δήλωση μειώθηκαν νόμιμα οι φορολογικές υποχρεώσεις και επιβαρύνσεις γενικά.

Κατόπιν αυτών και σε ότι αφορά τη φορολογία εισοδήματος, προσωρινός έλεγχος διενεργείται για τη διαπίστωση¹⁵:

α) Τυχόν λογιστικών διαφορών επί επιχειρήσεων γενικά και ελεύθερων επαγγελματιών που το καθαρό εισόδημά τους προσδιορίζεται λογιστικά. Μεταξύ άλλων, κυρίως γίνεται έλεγχος:

β) Των λογιστικών εγγραφών στα βιβλία.

¹⁴ Σπύρου Σ.,(2009), Έλεγχος Φορολογίας, Ανάκτηση στις 1-3-2012 από <http://www.anaconda.gr/forologia/HTM%CE%9D%CE%BF%CE%BC%CE%BF%CE%BB/%CE%91%CE%A1%CE%99%CE%98%CE%9C%CE%9F%CE%A3124-04.htm>

¹⁵ ΥΠΟΙΚ 1075164/6432/ΔΕ-Β'/ΠΟΛ 1102/20-08-2003, «Διενέργεια προσωρινών φορολογικών ελέγχων».

γ) Των κάθε είδους δαπανών (παραγωγής, διοίκησης, γενικών εξόδων κ.λ.π).

δ) Τυχόν καταχώρησης στα βιβλία δαπανών χωρίς στοιχεία ή καταχώρησης επιπλέον ποσών δαπανών από τα αναγραφόμενα στα στοιχεία που έχουν ληφθεί.

ε) Τυχόν αθροιστικών λαθών των βιβλίων στα έσοδα ή τα έξοδα.

στ) Τυχόν μη καταχώρησης ή ανακριβούς καταχώρησης εκδοθέντων ή ληφθέντων φορολογικών στοιχείων γενικά στα βιβλία του υπόχρεου (υποχρεωτικά ελεγκτέα με τακτικό έλεγχο η υπόθεση σε περίπτωση διαπίστωσης μη καταχώρησης ή ανακριβούς καταχώρησης).

ζ) Τυχόν καταχώρησης στα βιβλία μη επαγγελματικών δαπανών. Επισημαίνεται σχετικά, ότι πρέπει να ελέγχεται με ιδιαίτερη προσοχή αν η δαπάνη πραγματοποιήθηκε για τις ανάγκες της επιχείρησης ή του επαγγέλματος και όχι για άλλους λόγους (π.χ. δαπάνη που αφορά την οικία ελεύθερου επαγγελματία κ.τ.λ.).

η) Της ακριβούς ή μη μεταφοράς των δεδομένων των βιβλίων και στοιχείων στις φορολογικές δηλώσεις και τα συμπληρωματικά τους έντυπα.

θ) Της ορθότητας των δεδομένων της δήλωσης γενικά και των εκπεστέων φόρων (προκαταβληθέντων, κάθε είδους παρακρατηθέντων φόρων κλπ).

ι) Ορθού προσδιορισμού των καθαρών κερδών (λογιστικά ή εξωλογιστικά, ανάλογα με την περίπτωση) και εφαρμογής του ορθού Μ.Σ.Κ.Κ., όταν τα αποτελέσματα προσδιορίζονται εξωλογιστικά.

ια) Συνδρομής των προβλεπόμενων προϋποθέσεων και ορθής εφαρμογής γενικά των διατάξεων για το σχηματισμό ειδικών αφορολόγητων αποθεματικών και αφορολόγητων εκπτώσεων.

ιβ) Ορθής εφαρμογής των διατάξεων περί τεκμηρίων διαβίωσης και απόκτησης περιουσιακών στοιχείων φυσικών προσώπων (άρθρα 15, 16, 17, 18 και 19 ν. 2238/1994).

Σύμφωνα με την παρ. 3 του ανωτέρω άρθρου 67 του ν. 2238/1994, η διενέργεια προσωρινού ελέγχου, και αν ακόμα το προσωρινό φύλλο που εκδόθηκε έγινε οριστικό, δεν αποκλείει τη διενέργεια και δεύτερου προσωρινού ελέγχου και την έκδοση συμπληρωματικού φύλλου ελέγχου, με αντικείμενο ελέγχου το ίδιο ή διαφορετικό του πρώτου προσωρινού ελέγχου, αν από στοιχεία ή πληροφορίες ή από βάσιμες υπόνοιες ή

από τα στοιχεία των φορολογικών δηλώσεων προκύπτει ότι δεν δηλώθηκε ή δηλώθηκε ανακριβώς συγκεκριμένη φορολογητέα ύλη.

Συνεπώς, εφόσον δεν πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις, δεν πρέπει για τον ίδιο υπόχρεο, την ίδια χρήση και το ίδιο αντικείμενο, να διενεργείται και δεύτερος προσωρινός έλεγχος. Σε κάθε περίπτωση βεβαίως, μπορεί, υπόθεση που ελέγχθηκε με προσωρινό έλεγχο να επιλεγεί με βάση τα σχετικά κριτήρια επιλογής και να οδηγηθεί σε πλήρη και οριστικό έλεγχο κατά το άρθρο 66 του ν. 2238/1994, στο πλαίσιο μάλιστα του οποίου δεν αποκλείεται ο καταλογισμός και επί πλέον διαφορών για το φορολογικό αντικείμενο που ήδη ελέγχθηκε από τον προηγούμενο προσωρινό έλεγχο, εφόσον βεβαίως συντρέχει τέτοια περίπτωση.

2.2.1.1 ΠΟΤΕ ΜΕΤΑΤΡΕΠΕΤΑΙ Ο ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΣΕ ΤΑΚΤΙΚΟ

Επισημαίνεται ότι υποχρεωτικά ελεγκτέα με τακτικό έλεγχο καθίσταται η υπόθεση και γίνεται τακτικός έλεγχος κατά τις κείμενες διατάξεις, για όλες τις ανέλεγκτες χρήσεις, αν από προσωρινό έλεγχο διαπιστωθεί ότι τα εκδοθέντα ή ληφθέντα φορολογικά στοιχεία γενικά δεν έχουν καταχωρηθεί ή έχουν καταχωρηθεί ανακριβώς στα τηρούμενα από τον υπόχρεο βιβλία¹⁶.

Τα ίδια πρέπει να εφαρμόζονται και στις περιπτώσεις που κατά τη διάρκεια προσωρινού ελέγχου διαπιστώνεται η απόκρυψη φορολογητέας ύλης από οποιαδήποτε άλλα στοιχεία (π.χ. από λογαριασμούς Τραπεζών, χρησιμοποίηση παράνομων φορολογικών ταμειακών μηχανών, ύπαρξη και κατάσχεση ανεπίσημων βιβλίων και στοιχείων με μη νόμιμες συναλλαγές, από δεδομένα διαφόρων πηγών πληροφόρησης, από χρήση πλαστών ή εικονικών φορολογικών στοιχείων κ.λ.π), για τα οποία απαιτείται τακτικός έλεγχος.

Σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις ολοκληρώνεται ο προσωρινός έλεγχος για τον οποίο εκδόθηκε η εντολή, συντάσσονται οι τυχόν εκθέσεις παραβάσεων ΚΒΣ και περαιτέρω η υπόθεση προτάσσεται για άμεσο τακτικό έλεγχο από την αρμόδια προς τούτο ελεγκτική αρχή.

¹⁶ Παρ.2.β άρθ. 67 ν. 2238/2004

Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 67 του ν. 2238/1994, προσωρινός έλεγχος μπορεί να διενεργηθεί και για να διαπιστωθεί η ορθή εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 52 (προκαταβολή φόρου), 54 (παρακράτηση φόρου κινητών αξιών), 55 (παρακράτηση φόρου στο εισόδημα εμπορικών επιχειρήσεων), 56 (παρακράτηση φόρου στο εισόδημα γεωργικών επιχειρήσεων), 57 (παρακράτηση φόρου στο εισόδημα μισθωτών υπηρεσιών) και 58 (παρακράτηση φόρου στο εισόδημα ελευθερίων επαγγελματιών) του νόμου αυτού, για την προκαταβολή καθώς και για την παρακράτηση του φόρου εισοδήματος, η οποία ειδικότερα και παρουσιάζει εξαιρετικά ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

2.2.2 ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Με τον προληπτικό έλεγχο, συνήθως, ελέγχονται πράξεις ή παραλείψεις της επιχείρησης που ανάγονται στην τρέχουσα χρήση, χωρίς βεβαίως, εφόσον αυτό απαιτείται (π.χ. διασταυρώσεις, έλεγχος καταγγελιών κ.λπ.) να αποκλείεται ο έλεγχος πράξεων ή παραλείψεων που έλαβαν χώρα σε προγενέστερες χρήσεις.

Σκοπός του προληπτικού ελέγχου είναι ο άμεσος εντοπισμός παραβάσεων καθώς και η δημιουργία αίσθησης στους φορολογούμενους ότι υφίσταται διαρκής και αποτελεσματικός έλεγχος, ώστε να λειτουργεί αποτρεπτικά στη διάπραξη φορολογικών παραβάσεων (πρόληψη).

Ο προληπτικός έλεγχος μπορεί να διενεργείται εκτός ή εντός της επιχείρησης και διεξάγεται κυρίως από την ΥΠ.Ε.Ε. και αφορά τον έλεγχο εφαρμογής της φορολογικής και τελωνειακής νομοθεσίας.

2.2.2.1 ΈΛΕΓΧΟΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ Φ.Π.Α. ΚΑΙ ΠΑΡΑΚΡΑΤΟΥΜΕΝΩΝ ΦΟΡΩΝ

Σκοπός των ελέγχων αυτών είναι η άμεση είσπραξη από το Δημόσιο φόρων που δεν έχουν αποδοθεί, μεταξύ των οποίων και του οφειλόμενου Φ.Π.Α. και των λοιπών φόρων, τελών ή εισφορών που δεν έχουν παρακρατήσει ή έχουν παρακρατήσει ή επιρριφθεί από τις επιχειρήσεις κατά την πραγματοποίηση των συναλλαγών τους με τρίτους, στα πλαίσια της επιχειρηματικής δράσης και λειτουργίας τους, χωρίς να έχουν

αποδοθεί στις αρμόδιες Δ.Ο.Υ., σε αντίθεση με τις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας¹⁷.

Ειδικά η μη παρακράτηση ή η παρακράτηση και μη απόδοση των φόρων, εκτός του ότι αποστερεί από το δημόσιο πόρους για την πραγματοποίηση των επιδιώξεών του μέσω των ετήσιων κρατικών προϋπολογισμών, δημιουργεί και μη ανταγωνιστικό επιχειρηματικό περιβάλλον, τόσο σε επίπεδο ομοειδών επιχειρήσεων όσο και στο σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας γενικότερα, με συνέπειες δυσμενείς για την ανάπτυξη της Εθνικής Οικονομίας.

2.2.3 ΈΛΕΓΧΟΙ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗΣ ΠΛΑΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΙΚΟΝΙΚΩΝ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Το φαινόμενο της χρήσης των πλαστών και εικονικών φορολογικών στοιχείων παρατηρείται σε όλους τους χώρους οικονομικής δραστηριότητας, από την παραγωγή και το εμπόριο αγαθών, την παροχή υπηρεσιών, μέχρι το χώρο των κατασκευών και των ελευθέρων επαγγελματιών.

Ουσιαστικός λόγος χρήσης εικονικών και πλαστών φορολογικών στοιχείων είναι η αποφυγή καταβολής τόσο έμμεσων όσο και άμεσων φόρων και σε ελάχιστες περιπτώσεις η τακτοποίηση λογιστικών – φορολογικών ατασθαλιών που πάντα προέρχονται από την προσπάθεια των επιτηδευματιών και επιχειρήσεων να αποφύγουν την καταβολή φόρων, αφού χρησιμοποίησαν προηγουμένως άλλες μεθόδους φοροδιαφυγής.

Η αποφυγή της καταβολής των έμμεσων φόρων εντοπίζεται κυρίως στον Φ.Π.Α. με την διόγκωση του Φ.Π.Α. των εισροών, ο οποίος συμψηφίζεται με τον Φ.Π.Α. των εκροών, με τιμολόγια για ανύπαρκτες αγορές και δαπάνες.

Η αποφυγή άμεσων φόρων συντελείτε με την αύξηση είτε των δαπανών, είτε του κόστους των πωληθέντων προϊόντων ή εμπορευμάτων ή παρασχεθεισών υπηρεσιών, με τιμολόγια για ανύπαρκτες δαπάνες ή αγορές, που έχουν σαν αποτέλεσμα την μείωση των κερδών.

¹⁷ Υπουργείο Οικονομικών.,(2008), Φορολογικός Έλεγχος, Ανάκτηση στις 1-3-2012 από http://www.de9.gr/de9-gr/pol_05_1087.htm

2.2.4 ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ: ΕΙΔΟΣ - ΤΥΠΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ - ΟΥΣΙΩΔΗΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

Η φύση των φορολογικώς ελεγχόμενων συναλλαγών συνήθως διαχωρίζεται σε δύο μορφές¹⁸:

1. Μεταβίβαση εμπράγματος δικαιώματος (κυριότητα, νομή κ.λπ.) σε υλικό αγαθό π.χ. αυτοκίνητο, οικία, εμπόρευμα....,
2. Παροχή υπηρεσίας π.χ. Ιατρική εξέταση, συντήρηση μηχανήματος κλπ.

Ο υποκείμενος στην φορολογική νομοθεσία επιτηδευματίας οφείλει να τηρεί την κείμενη φορολογική νομοθεσία εκδίδοντας ή λαμβάνοντας τα προβλεπόμενα κατά περίπτωση στοιχεία Κ.Β.Σ. για όλες τις επαγγελματικές του συναλλαγές και να καταχωρεί αυτά σε θεωρημένα κατά περίπτωση βιβλία του Κ.Β.Σ.

Περιπτώσεις όπου μη επιτηδευματίες ελέγχονται για οικονομικές συναλλαγές είναι μεταξύ άλλων και όσοι π.χ. αποκτούν εισόδημα από ακίνητα που οφείλουν να αποδώσουν φόρο άμεσο (εισοδήματος), τέλη ειδικών φορολογιών, όσοι ενεργούν συμπωματικά χρηματοοικονομικές πράξεις όπως ένα ιδιώτης που δανείζει ένα άλλο ιδιώτη με έντοκο χρηματικό ποσό και πρέπει να αποδώσει φόρο άμεσο επί των τόκων (εισοδήματος) και τέλη ειδικών φορολογιών.

Κατά την διενέργεια λοιπόν ενός φορολογικού ελέγχου σκοπός είναι αφενός να διαπιστωθεί το «πραγματικών» μιας ή πολλών συναλλαγών και αφετέρου η τήρηση, του θεωρούμενου ως τυπικού μέρους πλην όμως ουσιαστικότητας, της κείμενης φορολογικής νομοθεσίας ώστε να καταγραφεί η συναλλαγή και ν' αποδοθούν κατά περίπτωση οι αντιστοιχούντες νόμιμοι φόροι και τέλη στο Δημόσιο (φυσικά και στα ασφαλιστικά Ταμεία, οργανισμούς, φορείς, ανεξάρτητες αρχές κατ' εφαρμογή άλλων μη φορολογικών νομοθεσιών).

2.2.5 ΈΛΕΓΧΟΣ ΤΥΠΟΥ

Ο έλεγχος υποχρεούται να διαπιστώσει αν¹⁹:

¹⁸ Υπουργείο Οικονομικών.,(2008), Φορολογικός Έλεγχος, Ανάκτηση στις 1-3-2012 από http://www.de9.gr/de9-gr/pol_05_1087.htm

¹⁹ Επαμεινώνδας Γ.Ρ.,(2008), Φορολογικός Έλεγχος Συναλλαγών, Ανάκτηση στις 1-3-2012 από http://www.poedoy.gr/fe/forologies/AR_ME/%CE%91%CE%A1%CE%98%CE%A1%CE%9F_%CE%A1%CE%9F%CE%96%CE%9F%CE%A3.doc

1. Τηρούνται τα προβλεπόμενα βιβλία και τα κατά περίπτωση, στοιχείο ΚΒΣ;
2. Τηρούνται τα ανωτέρω σύμφωνα με τον Κ.Β.Σ.
3. Εκδόθηκε ή λήφθηκε το προβλεπόμενο για την συναλλαγή στοιχείο Κ.Β.Σ.;
4. Καταχωρήθηκε η (οι) συναλλαγή (ες) στα τηρούμενα βιβλία;
5. Υποβλήθηκαν έγκαιρα τυχόν, προβλεφθέντα βάσει διατάξεων, συμφωνητικά στην αρμόδια υπηρεσία;
6. Ο τρόπος εξόφλησης της συναλλαγής ήταν ο ενδεδειγμένος (επί τήρησης βιβλίων Γ κατηγορίας η επί συναλλαγής αξίας άνω των 15.000 ευρώ);
7. Συμπεριλήφθηκαν οι αξίες μετά των αντίστοιχων φόρων στις υποβληθείσες φορολογικές δηλώσεις (εισόδημα, ΦΠΑ, ΦΜΥ κ.λπ.);
8. Ακυρώθηκε η συναλλαγή εν όλο ή εν μέρει με την έκδοση Πιστωτικού;
9. Είναι θεωρημένο και συμπληρωμένο ορθά το, κατά περίπτωση, ληφθέν στοιχείο Κ.Β.Σ.;
10. Συμπεριλήφθηκαν οι αξίες της (των) συναλλαγής (ών) στις, κατά περίπτωση προβλεπόμενες, ετησίως υποβαλλόμενες συγκεντρωτικές καταστάσεις του άρθρου 20 Κ.Β.Σ.;
11. Επιβλήθηκε επί της αξίας της συναλλαγής ο τυχόν προβλεπόμενος φόρος ή τέλος και στο ορθό ύψος συντελεστή π.χ. 19% ΦΠΑ ή 3% εισφορά ΕΛΓΑ κ.λπ.;
12. Εκκρεμεί προς επεξεργασία έγγραφο δελτίο πληροφοριών από άλλη Υπηρεσία η καταγγελία για τον ελεγχόμενο;

2.2.6 ΈΛΕΓΧΟΣ ΟΥΣΙΑΣ

Ο έλεγχος δύναται επιπλέον να διαπιστώσει αν²⁰:

1. Έχει υποπέσει σε παραβάσεις Κ.Β.Σ. για προηγούμενες συναλλαγές ο ελεγχόμενος;

²⁰ Επαμεινώνδας Γ.Ρ.,(2008), Φορολογικός Έλεγχος Συναλλαγών, Ανάκτηση στις 1-3-2012 από http://www.poedoy.gr/fe/forologies/AR_ME/%CE%91%CE%A1%CE%98%CE%A1%CE%9F_%CE%A1%CE%9F%CE%96%CE%9F%CE%A3.doc

2. Έχουμε διακίνηση αγαθών με πιο μεταφορικό μέσο έγινε (ιδιόκτητο ή δημοσίας χρήσης); Επίσης εάν υπάρχουν συναφή στοιχεία της διακίνησης π.χ. Φορτωτική, αποδείξεις διοδίων, τιμολόγιο αγοράς καυσίμου οχήματος, ζυγολόγιο κ.λπ.
3. Με αυτοψία των εγκαταστάσεων προκειμένου για περιπτώσεις όπου αναγράφεται στα στοιχεία ότι λαμβάνει χώρα παραγωγική διαδικασία ή αποθήκευση και εμπορική δραστηριότητα ότι υφίσταται η σχετική υποδομή,
4. Υπήρχε, κατά περίπτωση, το απόθεμα του εμπορεύματος ή του προϊόντος που ήταν το αντικείμενο της συναλλαγής;
5. Σε καταμέτρηση υπολοίπου ταμείου και αξιόγραφων, σε περίπτωση τακτικού ελέγχου σε επιχείρηση που τηρεί βιβλία Γ' κατηγορίας Κ.Β.Σ., δεν παρατηρούνται διαφορές,
6. Βρισκόταν σε ουσιαστική λειτουργία η επιχείρηση κατά το ελεγχόμενο χρονικό διάστημα;
7. Υπάρχει κατά περίπτωση σύνδεση - αντίκρισμα της συναλλαγής με πραγματοποιηθέντα έσοδα;
8. Υφίστανται ήδη εκθέσεις ελέγχου της Υπηρεσιακής μονάδος για προηγούμενες διαπιστώσεις ή τρίτων που έχουν θεσμικό χαρακτήρα π.χ. Ορκωτών ελεγκτών.

Συνδρομή άλλων υπηρεσιακών μονάδων ή άλλων δημοσίων ή ανεξάρτητων αρχών ή φορέων κλπ. Πολλές φορές κατά των έλεγχου των συναλλαγών υπάρχουν ενδείξεις που όμως δεν στοιχειοθετούν ακράδαντα παρατυπία ή παράλειψη της ελεγχόμενης επιχείρησης. Οι κυριότερες ενδείξεις μπορεί να είναι:

1. Λίγα παραστατικά με μεγάλες αξίες με συγκεκριμένο συναλλασσόμενο,
2. Παραποιημένη θεώρηση, χειρόγραφη έκδοση στοιχείων,
3. Ανύπαρκτο ΑΦΜ συναλλασσόμενου,
4. Δυσαναλογία αγορών προς πωλήσεις,
5. Υπόλοιπα οφειλών συναλλαγών πέραν του έτους από την ημερομηνία διενέργειας των (εφικτή η διαπίστωση σε βιβλία Γ κατηγορίας),

6. χρήση μηδενικών στις καθαρές αξίες και τους αντίστοιχους φόρους όταν τα παραστατικά στοιχεία του Κ.Β.Σ. έχουν εκδοθεί χειρόγραφα,

7. Πιστωτικό υπόλοιπο Φ.Π.Α.,

8. Μεγάλα έξοδα προβολής και διαφήμισης.

Η ανωτέρω αναφορά ενδείξεων είναι ενδεικτική και όχι περιοριστική για τον έλεγχο ο οποίος σε κάθε περίπτωση πρέπει να λαμβάνει υπόψιν του τις κλαδικές ιδιαιτερότητες κάθε επιχείρησης. Σαν αποτέλεσμα των ανωτέρω και κατά την κρίση του, θα πρέπει ο έλεγχος να απευθύνεται σε άλλες υπηρεσιακές μονάδες ή άλλες δημόσιες ή ανεξάρτητες αρχές ή επιτηδευματίες ή φορείς κ.λπ. με έγγραφα δελτία πληροφοριών όπου, θα αναζητά πρόσθετα στοιχεία και θα ζητά διασταύρωση των συναλλαγών των ελεγχόμενων με τους αντισυμβαλλόμενους ή ακόμη και με τρίτους οι οποίοι νομίμως κατέχουν στοιχεία π.χ. το Ι.Κ.Α. Η βασική αναζήτηση στοιχείων μέσω των εγγραφών δελτίων πληροφοριών θα πρέπει πέραν των ήδη αναγραφόμενων επαληθεύσεων να ζητεί τον έλεγχο της πραγματικής δραστηριότητας του αντισυμβαλλομένου και την αντιπαραβολή των στοιχείων Κ.Β.Σ. συναλλαγών με το στέλεχος²¹.

2.2.7 ΛΟΙΠΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ

Στους ανωτέρω ελέγχους περιλαμβάνονται οι έκτακτοι εποχιακοί έλεγχοι όπως :

- Πάσχα,
- Θερινής – τουριστικής περιόδου,
- Χριστουγέννων
- Διακύμανσης των τιμών και συντελεστών μικτού κέρδους,
- Παραεμπορίου.

²¹ Power-Tax.,(2009), Λογιστική Οργάνωση, Ανάκτηση στις 1-3-2012 από <http://www.power-tax.gr/printword.asp?catid=2244>

2.2.8 ΈΛΕΓΧΟΙ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗΣ

Είναι γνωστό ότι η προληπτική δράση των υπηρεσιών της ΥΠ.Ε.Ε. δεν εξαντλείται μόνο στους χώρους των επιχειρήσεων όπου διενεργούνται οι συναλλαγές, αλλά και σε κάθε σημείο και γεωγραφικό χώρο από όπου διακινούνται κυρίως εμπορεύματα και προϊόντα με κάθε μέσο μεταφοράς²².

2.3 ΣΥΝΤΑΞΗΣ ΕΚΘΕΣΗΣ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΕΝΤΟΛΗ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΣ/ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΣ/ΤΑΚΤΙΚΟΣ/ΕΙΔΙΚΟΣ

Α/ΕΛΕΓΧΟΣ

Β/ΕΛΕΓΧΟΣ

ΤΥΠΟΥ (ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ)

ΟΥΣΙΑΣ (ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ)

ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ

εάν ΝΑΙ τότε ΟΧΙ εάν ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ τότε

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΠΕΡΑΤΩΣΗ/ΑΡΧΕΙΟ

ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

σε ΆΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Ή Φ.&Ν.Π.

2.3.1 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΔΕΛΤΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ

Παρατηρήσεις

Προϋποθέσεις ενός, κατά το δυνατόν, επιτυχούς ελέγχου είναι:

α) Τα επαγγελματικά προσόντα-εφόδια του ελεγκτή όπως το ήθος, η γνώση, η διάθεση για προσφορά, οξυδέρκεια, ταχύτητα, αντίληψη, ευγένεια, σοβαρότητα, αντικειμενικότητα, εχεμύθεια κ.λπ. και

β) η εφαρμογή των οδηγιών της Διοίκησης που συνοπτικά είναι η ισότητα και η φορολογική Δικαιοσύνη,

²² http://www.pavlosnet.gr/page_1193007694500.html- ΠΟΛ 1041-08: Φορολογικοί έλεγχοι-13:35 - 26
Φεβρουάριος 2008

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

3.1 ΦΟΡΟΛΟΓΗΤΕΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Ο Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος στο άρθρο 4 καθορίζει τις πηγές εισοδήματος των φυσικών και νομικών προσώπων ως εξής:

1. Α-Β: Εισόδημα από Ακίνητα
2. Γ: Εισόδημα από Κινητές Αξίες
3. Δ: Εισόδημα από Εμπορικές Επιχειρήσεις
4. Ε: Εισόδημα από Γεωργικές Επιχειρήσεις
5. ΣΤ: Εισόδημα από Μισθωτές Υπηρεσίες
6. Ζ: Εισόδημα από Υπηρεσίες Ελευθέρων Επαγγελματιών και Λοιπές Πηγές

Όταν από τα εισοδήματα κάθε πηγής αφαιρεθούν οι δαπάνες για την απόκτηση του, σε ένα φορολογικό έτος, επιβάλλεται ο φόρος. Το εισόδημα μπορεί να είναι πραγματικό, δηλαδή να βασίζεται σε πραγματικά στοιχεία, αλλά και τεκμαρτό, να υπολογίζεται με βάση πραγματοποιηθείσες δαπάνες.

3.1.1 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ ΚΑΙ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΤΟΥ

Εισόδημα από ακίνητα είναι αυτό που προκύπτει κάθε οικονομικό ή κατά περίπτωση γεωργικό έτος, είτε από εκμίσθωση ή επίταξη ή έμμεσα από ιδιοκατοίκηση ή ιδιοχρησιμοποίηση ή από παραχώρηση της χρήσης σε τρίτο χωρίς αντάλλαγμα, μιας ή περισσότερων οικοδομών είτε από εκμίσθωση γαιών.

Το εισόδημα αυτό αποκτάται από κάθε πρόσωπο στο οποίο έχει νόμιμα μεταβιβασθεί με οριστικό συμβόλαιο ή έχει αποκτηθεί με δικαστική απόφαση ή λόγω χρησικτησίας το δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή νομής ή επικαρπίας ή οίκησης, καθώς και από πρόσωπο στο οποίο έχει μεταβιβασθεί, με οριστικό συμβόλαιο, το δικαίωμα ενάσκησης επικαρπίας, κατά περίπτωση.

Επίσης εισόδημα από ακίνητα θεωρείται και το δικαίωμα που αποκτάται από τον κύριο του εδάφους προκειμένου για οικοδομές που έχουν ανεγερθεί σε έδαφος κυριότητας τρίτου.

Για εισοδήματα από εκμίσθωση ακινήτων, που καταβάλλονται αναδρομικά με βάση νόμο ή δικαστική απόφαση, χρόνος απόκτησης αυτών θεωρείται ο χρόνος στον οποίο ανάγονται τα μισθώματα.

Προκειμένου για εκμίσθωση ολόκληρης ή τμήματος οικοδομής μαζί με επίπλα ή μηχανήματα, στο εισόδημα συνυπολογίζεται και το τυχόν μίσθωμα των συνεκμισθούμενων επίπλων ή μηχανημάτων.

Στην έννοια του όρου γαίες, περιλαμβάνονται οι γαίες που καλλιεργούνται ή είναι φυτεμένες, τα δάση και οι δενδρώδεις εκτάσεις, τα λιβάδια και οι κάθε είδους βοσκήσιμες γαίες, τα μεταλλεία και λατομεία, οι πηγές, τα φρέατα, οι λίμνες και οι δεξαμενές, τα ιχθυοτροφεία, καθώς και κάθε άλλη έκταση γης, μαζί με τα στοιχεία που είναι στην επιφάνεια του εδάφους και τις κάθε είδους ύλες που είναι κάτω από αυτό.

3.1.2 ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΣ ΦΟΡΟΣ ΣΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ

Αν στο συνολικό εισόδημα περιλαμβάνεται και εισόδημα από ακίνητα, το ακαθάριστο ποσό αυτού υποβάλλεται και σε συμπληρωματικό φόρο ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή τρία τοις εκατό (3%).

Το ποσό του συμπληρωματικού φόρου δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το ποσό του φόρου που αναλογεί στο συνολικό εισόδημα του υπόχρεου.

3.1.3 ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ

Επιβάλλεται αυτοτελώς φορολογία με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (20%), στον οποίο περιλαμβάνεται ο φόρος εισοδήματος, τα τέλη χαρτοσήμου και η εισφορά Ο.Γ.Α. στο χαρτόσημο, στο ακαθάριστο εισόδημα από εκμίσθωση κοινόχρηστων χώρων, γενικώς, σε οικοδομές, που από τον κανονισμό της οροφοκτησίας ανήκουν στους ιδιοκτήτες των διηρημένων ιδιοκτησιών της.

Το ποσό του φόρου που αναλογεί αποδίδεται από το διαχειριστή της πολυκατοικίας με δήλωση, η οποία υποβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του μήνα Δεκεμβρίου του οικείου έτους, στη δημόσια οικονομική υπηρεσία στην περιφέρεια της οποίας βρίσκεται το εκμισθούμενο ακίνητο.

Η δήλωση αυτή υποβάλλεται σε τρία αντίτυπα από τα οποία το πρώτο κατατίθεται στην αρμόδια φορολογική αρχή και τα άλλα δύο, αφού θεωρηθούν, παραδίδονται στον υπόχρεο.

Τα αντίτυπα αυτά αντικαθιστούν τα πιστοποιητικά που απαιτούνται από οποιαδήποτε αρχή ή ενδιαφερόμενο, για την απόδειξη της εκπλήρωσης της φορολογικής υποχρέωσης.

3.2 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ

Εισόδημα από κινητές αξίες είναι αυτό που αποκτάται κάθε οικονομικό έτος από κάθε δικαιούχο κινητών αξιών, το οποίο προκύπτει:

- α) Από μερίσματα και τόκους ιδρυτικών τίτλων και μετοχών των ημεδαπών ανωνύμων εταιριών, ομολογιών και χρεογράφων γενικά του Ελληνικού Δημοσίου ή ημεδαπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή ημεδαπών επιχειρήσεων κάθε είδους, καθώς και από αμοιβές και ποσοστά των διοικητικών συμβούλων και εκτός μισθού αμοιβές και ποσοστά των διευθυντών και διαχειριστών των ανωνύμων εταιριών.
- β) Από μερίσματα και τόκους των τίτλων αλλοδαπής προέλευσης που αναφέρονται στην προηγούμενη περίπτωση.
- γ) Από τόκους κάθε τίτλου έντοκης κατάθεσης τοις μετρητοίς ή εγγύησης, καθώς και κάθε τίτλου χρεωστικού με υποθήκη, ενέχυρο ή όχι.
- (δ) Από κέρδη αμοιβαίων κεφαλαίων, καθώς και η πρόσθετη αξία που αποκτούν οι μεριδιούχοι αμοιβαίων κεφαλαίων από την εξαγορά μεριδίων σε τιμή ανώτερη της τιμής κτήσης.
- ε) Από κέρδη ανωνύμων εταιριών που διανέμονται με τη μορφή μετρητών στο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό τους.
- στ) Από την υπεραπόδοση επενδύσεων των μαθηματικών αποθεμάτων, που σχηματίζονται για ασφαλίσεις ζωής.
- ζ) Από τόκους με τους οποίους πιστώνεται ο Λογαριασμός Νεότητας Προσωπικού Ο.Τ.Ε., που τηρείται στον Οργανισμό Τηλεπικοινωνιών Ελλάδας Α.Ε. και ο οποίος αποτελείται σύμφωνα με το κανονισμό λειτουργίας του λογαριασμού αυτού από την

τοποθέτηση των μηνιαίων εισφορών των υπαλλήλων του με σκοπό τη χορήγηση εφάπαξ χρηματικής παροχής στα ενήλικα τέκνα τους.

Επί των τόκων αυτών ενεργείται παρακράτηση φόρου με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%) εξαντλούμενης της φορολογικής υποχρέωσης των δικαιούχων για τα εισοδήματα αυτά.

η) Από συμβάσεις ή πράξεις επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων, εφόσον ο δικαιούχος του εισοδήματος είναι κάτοικος Ελλάδας και δεν είναι επιτηδευματίας που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων ή εταιρία επενδύσεων χαρτοφυλακίου ή αμοιβαίο κεφάλαιο.

Για τους σκοπούς της περίπτωσης αυτής, ως παράγωγο χρηματοοικονομικό προϊόν θεωρείται και κάθε σύμβαση SWAP επί συναλλάγματος, ανεξάρτητα από το χρόνο σύναψής της, ως ενιαίας ή ως σύνολο επί μέρους συμβάσεων.

2. Όταν εισοδήματα του παρόντος άρθρου υπόκεινται σε φορολογία και περαιτέρω, ορίζεται ότι αυτά θα καταβάλλονται, ελεύθερα φόρου στο δικαιούχο, ως εισόδημα υποκείμενο σε φορολογία είναι το ποσό, από το οποίο, αφαιρουμένου του αναλογούντος σε αυτό φόρου, προκύπτει το καταβαλλόμενο στο δικαιούχο ποσό.

3.2.1 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ

1. Το εισόδημα που προέρχεται από αποθεματικά ανωνύμων εταιριών(πχ. επιστροφή κεφαλαίου), τα οποία διανέμονται ή κεφαλαιοποιούνται με οποιονδήποτε τρόπο και σε οποιονδήποτε χρόνο, ανεξάρτητα αν η διανομή τους γίνεται σε χρήμα ή σε ακίνητα ή σε κινητά ή σε άλλες αξίες, λογίζεται ως εισόδημα από κινητές αξίες.

2. Το ποσό που λαμβάνουν οι κάτοχοι ιδρυτικών τίτλων ανώνυμης εταιρίας, κατά την εξαγορά τους από αυτή, λογίζεται ως εισόδημα από κινητές αξίες.

3. Κάθε δάνειο που συνομολογείται μεταξύ ιδιωτών ή παρέχεται από εταιρία προς τα μέλη της ή τρίτους, λογίζεται ότι συνάπτεται με ελάχιστο επιτόκιο αυτό που ισχύει για τα έντοκα γραμμάτια του Δημοσίου τρίμηνης διάρκειας κατά το χρόνο σύναψης του δανείου.

4. Οι τόκοι συναλλαγματικών και γραμματίων από εμπορικές συναλλαγές, οι τόκοι από τις αποδεδειγμένες πωλήσεις εμπορευμάτων με πίστωση μεταξύ εμπόρων και οι

προκύπτοντες τόκοι υπερημερίας, λόγω καθυστέρησης στην καταβολή του πιστωθέντος τιμήματος, δεν λογίζονται ως εισόδημα από κινητές αξίες, αλλά ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις, με την προϋπόθεση ότι αυτός που αποκτά το εισόδημα αυτό ασκεί εμπορική γενικά επιχείρηση στην Ελλάδα ή, προκειμένου για αλλοδαπό, ότι αυτός έχει μόνιμη εγκατάσταση στην Ελλάδα και οι τόκοι προέρχονται από εργασίες της μόνιμης αυτής εγκατάστασης.

5. Παροχές σε χρήμα ή σε είδος και γενικά παροχές χρηματικής αποτιμήσεως, που γίνονται από ημεδαπή ανώνυμη εταιρία, χωρίς νόμιμη ή συμβατική, για το σκοπό αυτόν, υποχρέωση προς διευθύνοντες ή εντεταλμένους συμβούλους ή προέδρους ή μέλη του διοικητικού συμβουλίου ή διευθυντές και γενικά προς πρόσωπα τα οποία εκπροσωπούν νόμιμα αυτή, λογίζονται ως εισόδημα από κινητές αξίες των ανωτέρω προσώπων, με την προϋπόθεση ότι έχουν βαρύνει τα αποτελέσματα χρήσεως της οικείας διαχειριστικής χρήσης.

3.2.2 ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΚΙΝΗΤΕΣ ΑΞΙΕΣ

1. Επιβάλλεται φόρος εισοδήματος στους τόκους, οι οποίοι αποκτώνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ενώσεις προσώπων ή ομάδες περιουσίας, χωρίς να εξετάζεται η ιθαγένεια και ο τόπος που διαμένουν ή κατοικούν ή έχουν την έδρα τους και προκύπτουν στην Ελλάδα από:

α) Οποιαδήποτε μορφή κατάθεσης, περιλαμβανομένων και των πιστοποιητικών καταθέσεων, σε τράπεζα ή ταμειυτήριο, που είναι στην Ελλάδα.

β) Οποιαδήποτε μορφή κατάθεσης στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

2. Ο φόρος υπολογίζεται στο ποσό των τόκων που προκύπτουν με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%).

Ο φόρος αυτός παρακρατείται από τον οφειλέτη των τόκων κατά το χρόνο που γίνεται ο εκτοκισμός της κατάθεσης ή από εκείνον που καταβάλλει τους τόκους, κατά την εξαργύρωση των τοκομεριδίων

Ειδικώς, για ομόλογα χωρίς κουπόνια (ZERO COUPON) ο φόρος υπολογίζεται κατά την έκδοση τους.

Με την παρακράτηση του φόρου εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση.

Παρατήρηση: Με την παράγραφο 3 του άρθρου 8 του ν.3296/2004, ορίζεται ότι: "Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου αφορούντα ποσά των τόκων από καταθέσεις, που λογίζονται από την 1η Ιανουαρίου 2005 και μετά, με εξαίρεση τα ποσά των τόκων τα οποία προέρχονται από προθεσμιακές καταθέσεις, που έχουν συναφθεί μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2004 και για το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί μέχρι την πρώτη ανανέωσή τους μετά την ημερομηνία αυτή. Οι τόκοι που αντιστοιχούν μέχρι την ανανέωση φορολογούνται με συντελεστή δεκαπέντε τοις εκατό (15%). Οι διατάξεις του πρώτου εδαφίου έχουν ανάλογη εφαρμογή και για τα εισοδήματα που προκύπτουν από πράξεις που συνάπτονται σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγράφου 7 του άρθρου 15 του Ν.3632/ 1928 (ΦΕΚ 137 Α'), που προστέθηκαν με το άρθρο 74 του Ν.1969/1991 (ΦΕΚ 167 Α') και όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με την παράγραφο 1 του άρθρου 19 του Ν.2651/1998 (ΦΕΚ 248 Α), από την 1η Ιανουαρίου 2005 και μετά. Για τα εισοδήματα τα οποία προκύπτουν από πράξεις του προηγούμενου εδαφίου που έχουν συναφθεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 2005, ο συντελεστής φορολογίας ορίζεται σε επτά τοις εκατό (7%)."

3. Ο κατά τα ανωτέρω παρακρατούμενος φόρος αποτελεί έσοδο του οικονομικού έτους επί του οποίου υπολογίστηκαν οι τόκοι, βεβαιώνεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μηνός Δεκεμβρίου του έτους αυτού και αποδίδεται με εφάπαξ καταβολή στο Δημόσιο, με την υποβολή δήλωσης, από τον οφειλέτη των τόκων ή από εκείνον που εξαργύρωσε τα τοκομερίδια, στη δημόσια οικονομική υπηρεσία στην περιφέρεια της οποίας αυτός έχει την έδρα του κεντρικού, μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από το τέλος του μήνα που υπολογίστηκαν οι τόκοι.

Ειδικώς:

α) Ο φόρος που αναλογεί στα ομόλογα χωρίς κουπόνια αποδίδεται στο Δημόσιο μέσα σε ένα (1) μήνα από τη διάθεσή τους στους ενδιαφερομένους.

β) Τα πιστωτικά ιδρύματα, που υπολογίζουν τους τόκους εφάπαξ κατ' έτος, υποχρεούνται στην υποβολή προσωρινής δήλωσης και στην απόδοση του αντίστοιχου φόρου μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών από το τέλος του μήνα στον οποίο υπολογίστηκαν οι τόκοι.

Η οριστική δήλωση υποβάλλεται μέσα σε πέντε (5) μήνες από το τέλος του μήνα στον οποίο υπολογίστηκαν οι τόκοι μαζί με την τυχόν θετική διαφορά φόρου.

Στην περίπτωση αρνητικής διαφοράς ο φόρος επιστρέφεται στο πιστωτικό Ίδρυμα ως αχρεωστήτως καταβληθείς.

4. Η δήλωση περιέχει τα στοιχεία του υπόχρεου απόδοσης του φόρου, το συνολικό ποσό των τόκων, το μήνα υπολογισμού των τόκων των καταθέσεων ή της εξαργύρωσης των τοκομεριδίων, καθώς και το ποσό του φόρου που παρακρατήθηκε και αποδίδεται στο Δημόσιο.

5. Ομοίως, επιβάλλεται φόρος εισοδήματος στους τόκους, οι οποίοι αποκτώνται από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, ενώσεις προσώπων ή ομάδες περιουσίας, χωρίς να εξετάζεται η ιθαγένεια και ο τόπος που διαμένουν ή κατοικούν ή έχουν την έδρα τους και προκύπτουν από εθνικά δάνεια που εκδίδονται με έντοκα γραμμάτια ή ομολογίες από την 1η Ιανουαρίου 1997 και μετά.

Ο φόρος υπολογίζεται με συντελεστή επτά και μισό τοις εκατό (7,5%) στο ποσό των τόκων που προκύπτουν από τους πιο πάνω τίτλους από 1ης Ιανουαρίου 1997 και με συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) στο ποσό των τόκων που προκύπτουν από τους πιο πάνω τίτλους οι οποίοι εκδίδονται από τις 3 Ιανουαρίου 1998 και μετά.

Επίσης, με το συντελεστή δέκα τοις εκατό (10%) φορολογούνται και οι τόκοι που προκύπτουν από ανανεώσεις εκδοθέντων έντοκων γραμματίων που πραγματοποιήθηκαν μετά την 2α Ιανουαρίου 1998.

3.3 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

1. Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις είναι το κέρδος που αποκτάται από ατομική ή εταιρική επιχείρηση εμπορική, βιομηχανική ή βιοτεχνική ή από την άσκηση οποιουδήποτε κερδοσκοπικού επαγγέλματος, το οποίο δεν υπάγεται στα ελευθέρια επαγγέλματα. Τα ακαθάριστα έσοδα από την άσκηση ατομικής εμπορικής επιχείρησης που αποκτώνται στην χώρα, καταχωρούνται στον Κωδ. 425-426 του εντύπου Ε1 (Οικονομικού Έτους 2011). Ενώ τα καθαρά κέρδη των συγκεκριμένων επιχειρήσεων στους Κωδ. 401-402 του ίδιου εντύπου όπως μεταφέρονται από το έντυπο Ε3 (στο Ε3 προσδιορίζεται το φορολογητέο κέρδος ή η ζημία της επιχείρησης για το κάθε φορολογικό έτος). Τέλος οι ζημίες του ίδιου φορολογικού έτους μεταφέρονται από το Ε3 στους Κωδ. 413-414 του Ε1.

2. Επιχείρηση αποτελεί και μεμονωμένη ή συμπτωματική πράξη που αποβλέπει στην επίτευξη κέρδους, καθώς και η πώληση μέσα σε δύο (2) χρόνια από την απόκτηση εξ επαχθούς αιτίας εδαφικών εκτάσεων που βρίσκονται εκτός σχεδίου πόλεως και έχουν μεγάλη αξία.

3. Θεωρείται ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις:

α) Το κέρδος από την άσκηση επιχείρησης αγοραπωλησίας ακινήτων γενικά, εκτός από τις επιχειρήσεις των οποίων το καθαρό κέρδος εξευρίσκεται με ειδικό τρόπο.

Ως κέρδος θεωρείται η επιπλέον διαφορά μεταξύ της αξίας του ακινήτου το οποίο πουλήθηκε και της αξίας αυτού κατά το χρόνο της αγοράς.

β) Η ωφέλεια που πραγματοποιείται από οργανωμένη επιχείρηση πώλησης οικοπέδων ή αγροτεμαχίων, τα οποία προέρχονται από εδαφικές εκτάσεις της επιχείρησης, που βρίσκονται εντός ή εκτός σχεδίου πόλεως, δήμου ή κοινότητας, οι οποίες έχουν καταταμηθεί ή ρυμοτομηθεί.

γ) Τα ποσά που καταβάλλουν με τη μορφή μερίσματος ή αμοιβής στα μέλη τους οι συνεταιρισμοί που έχουν συσταθεί νόμιμα.

δ) Τα κέρδη από παρεπόμενες εργασίες που ενεργούνται από την επιχείρηση παράλληλα με τον κύριο σκοπό της.

στ) Ο μισθός που καταβάλλεται από ανώνυμη εταιρία στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου της, για τις υπηρεσίες που παρέχουν βάσει ειδικής σύμβασης μίσθωσης εργασίας ή εντολής, εφόσον για τις υπηρεσίες αυτές τα μέλη του διοικητικού συμβουλίου είναι ασφαλισμένα σε οποιονδήποτε, εκτός του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ασφαλιστικό οργανισμό ή ταμείο.

Επίσης, ο μισθός και οι κάθε είδους απολαβές που καταβάλλονται από εταιρία περιορισμένης ευθύνης σε εταίρους της για υπηρεσίες που παρέχουν σ' αυτή, εφόσον οι εταίροι είναι ασφαλισμένοι για τις υπηρεσίες αυτές σε οποιονδήποτε ασφαλιστικό οργανισμό ή ταμείο εκτός του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

ζ) Θεωρείται ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις και η πραγματοποιηθείσα αυτόματη υπερτίμηση του πάγιου κεφαλαίου που χρησιμοποιείται στην επιχείρηση, καθώς και η υπερτίμηση που δεν πραγματοποιήθηκε, εφόσον αυτή έχει περιληφθεί στην απογραφή.

Κατ' εξαίρεση, η υπερτίμηση από την αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτου, το οποίο ιδιοχρησιμοποιείται ή έχει ιδιοχρησιμοποιηθεί για την άσκηση του αντικειμένου των εργασιών της επιχείρησης, απαλλάσσεται του φόρου, εφόσον εμφανίζεται σε ιδιαίτερο λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού και φορολογείται σε περίπτωση διανομής του ή διάλυσης της επιχείρησης, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. Κατά τον υπολογισμό του υπερτιμήματος από την πώληση ακινήτου, εξαιρουμένου του υπερτιμήματος που προκύπτει από την αναγκαστική απαλλοτρίωση ακινήτου, ως τιμή πώλησης δεν δύναται να ληφθεί ποσό μικρότερο της αξίας, όπως αυτή προσδιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις περί φορολογίας μεταβίβασης ακινήτων.

Ειδικά για τα ακίνητα που αποτέλεσαν αντικείμενο σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης του ν. 1665/1986 και μεταβιβάζονται είτε λόγω λήξης της σύμβασης αυτής ή εξαγοράζονται πριν από τη λήξη της μίσθωσης από το μισθωτή, ως αξία πώλησης αυτών λαμβάνεται αυτή που καθορίζεται από τους όρους της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης που είχε υπογραφεί.

η) Οι τόκοι.

θ) Οι αποδόσεις από συμβάσεις ή πράξεις επί παραγώγων χρηματοοικονομικών προϊόντων που πραγματοποιούν επιτηδευματίες που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του ΚΒΣ.

4. Τα εισοδήματα και κέρδη των επιχειρήσεων, που λειτουργούν με τη μορφή ομόρρυθμης ετερόρρυθμης και περιορισμένης ευθύνης εταιρίας, κοινοπραξίας, κοινωνίας και αστικής εταιρίας κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και συνεταιρισμών θεωρείται ότι αποκτήθηκαν:

α) Στις περιπτώσεις της ομόρρυθμης, ετερόρρυθμης και περιορισμένης ευθύνης εταιρίας, της κοινοπραξίας, κοινωνίας και αστικής εταιρίας κερδοσκοπικού χαρακτήρα από κάθε έναν εταίρο ή μέλος, για το ποσοστό των κερδών που του αναλογεί από τη συμμετοχή του στην εταιρία, κοινοπραξία ή κοινωνία.

Ως χρόνος κτήσης, για επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, θεωρείται η ημερομηνία στην οποία κλείστηκε η διαχείριση και προκειμένου για εταιρία περιορισμένης ευθύνης, η ημερομηνία που εγκρίθηκε ο ισολογισμός της από τη συνέλευση των εταίρων.

Σε περίπτωση που δεν εγκριθεί ο ισολογισμός της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης μέσα σε χρονικό διάστημα τριών (3) μηνών από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου, το

εισόδημα λογίζεται ότι αποκτιέται από αυτούς που έχουν την ιδιότητα του εταίρου την τελευταία ημέρα αυτού του τριμήνου.

Σε περίπτωση λύσης, συγχώνευσης ή μετατροπής της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, το εισόδημα λογίζεται ότι αποκτιέται από αυτούς που έχουν την ιδιότητα του εταίρου την ημερομηνία της λύσης, συγχώνευσης ή μετατροπής, κατά περίπτωση.

Αν η λύση, συγχώνευση ή μετατροπή επέρχεται πριν από την πάροδο τριών (3) μηνών από τη λήξη της προηγούμενης διαχειριστικής περιόδου και εφόσον ο ισολογισμός δεν έχει εγκριθεί από τη συνέλευση των εταίρων, το εισόδημα και των δύο διαχειριστικών περιόδων λογίζεται ότι αποκτιέται από αυτούς που έχουν την ιδιότητα του εταίρου την ημερομηνία της λύσης, συγχώνευσης ή μετατροπής της εταιρίας.

Η ύπαρξη των εταιριών που αναφέρονται στην περίπτωση α' αποδεικνύεται με έγκυρο συστατικό έγγραφο δημοσιευμένο, σύμφωνα με όσα ορίζει ο εμπορικός νόμος.

Η κοινοπραξία αναγνωρίζεται εφόσον έχουν πληρωθεί οι προϋποθέσεις που ορίζονται από τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων. Αντέγγραφα για την εικονικότητα είτε των σχέσεων αυτών, είτε των όρων που συνδέουν τα μέρη τούτων γενικά, δεν αναγνωρίζονται.

β) Στην περίπτωση της συμμετοχικής (αφανούς) εταιρίας, από τον εμφανή εταίρο για το σύνολο των κερδών της εταιρίας.

γ) Στις περιπτώσεις των συνεταιρισμών που έχουν συσταθεί νόμιμα, από κάθε συνέταιρο για το μέρος ή την αμοιβή που του καταβλήθηκε.

5. Σε περίπτωση που συντρέχουν ορισμένες προϋποθέσεις, ως εισόδημα λαμβάνεται:

α) Για διαχειριστική περίοδο μικρότερη από δώδεκα (12) μήνες, το κέρδος που προέκυψε κατά τη διάρκειά της

β) Για διαχειριστική περίοδο μεγαλύτερη από δώδεκα (12) μήνες, το κέρδος που προέκυψε από την έναρξη της περιόδου μέχρι την ημερομηνία έναρξης του υπολειπόμενου δωδεκάμηνου τμήματος, το οποίο υπολογίζεται κατά προσέγγιση. Το εισόδημα αυτό αφαιρείται από το εισόδημα της υπερδωδεκάμηνης διαχειριστικής περιόδου και το υπόλοιπο που αποτελεί εισόδημα της δωδεκάμηνης περιόδου φορολογείται στο επόμενο οικονομικό έτος.

3.3.1 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

1. Η διαχειριστική περίοδος²³ περιλαμβάνει δωδεκάμηνο χρονικό διάστημα. Κατά την έναρξη, λήξη ή διακοπή των εργασιών της επιχείρησης η διαχειριστική περίοδος μπορεί να είναι μικρότερη του δωδεκαμήνου.

Κατ' εξαίρεση, για την επιχείρηση που τηρεί βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, η διαχειριστική περίοδος έναρξης μπορεί να περιλαμβάνει και μεγαλύτερο του δωδεκάμηνου χρονικό διάστημα, όχι όμως μεγαλύτερο από είκοσι τέσσερις (24) μήνες.

2. Οι επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία τρίτης κατηγορίας του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων υποχρεούνται να κλείνουν διαχείριση στις 30 Ιουνίου ή στις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους. Κατ' εξαίρεση, μπορεί να κλείνει τη διαχείριση του:

α) το υποκατάστημα, πρακτορείο ή άλλη εγκατάσταση στην Ελλάδα αλλοδαπής επιχείρησης κατά το χρόνο που κλείνει τη διαχείρισή του το κεντρικό κατάστημα στην αλλοδαπή και

β) η ημεδαπή επιχείρηση, στην οποία μετέχει αλλοδαπή τοιαύτη με ποσοστό κεφαλαίου πενήντα τοις εκατό (50%) τουλάχιστον κατά το χρόνο που κλείνει τη διαχείρισή της η αλλοδαπή επιχείρηση.

γ) η ημεδαπή επιχείρηση στο κεφάλαιο της οποίας μετέχει με ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) άλλη ημεδαπή επιχείρηση, στην οποία μετέχει αλλοδαπή επιχείρηση με το ίδιο ή μεγαλύτερο ποσοστό, κατά το χρόνο που κλείνει τη διαχείρισή της η αλλοδαπή επιχείρηση.

δ) η ημεδαπή επιχείρηση στο κεφάλαιο της οποίας μετέχει με ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%) άλλη ημεδαπή επιχείρηση, κατά το χρόνο που κλείνει τη διαχείρισή της η συμμετέχουσα επιχείρηση.

3. Όταν κατά τη διάρκεια του προηγούμενου της φορολογίας οικονομικού έτους έχουν κλειστεί περισσότερες από μία διαχειρίσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από δώδεκα (12) μήνες, ως εισόδημα λαμβάνεται το άθροισμα των κερδών αυτών των διαχειρίσεων.

Σε περίπτωση μετάθεσης του χρόνου λήξης της διαχειριστικής περιόδου, η μετάθεση αυτή θεωρείται, πάντοτε, ως παράταση της δωδεκάμηνης περιόδου.

²³ Άρθρο 29, ν.2238/1994 Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος

Σε αυτήν την περίπτωση ως εισόδημα λαμβάνεται αυτό που προκύπτει από την προσαυξημένη δωδεκάμηνη περίοδο.

4. Όταν έχει διαρρεύσει πλήρες δωδεκάμηνο χρονικό διάστημα, χωρίς να κλειστεί διαχείριση κατά το οικονομικό έτος που προηγήθηκε του έτους της φορολογίας, το εισόδημα καθορίζεται εξωλογιστικά.

5. Αλλαγή του χρόνου λήξης της διαχειριστικής περιόδου με σύντμηση ή επιμήκυνση αυτής επιτρέπεται, εφόσον συντρέχουν ειδικοί λόγοι που την επιβάλλουν.

Για την αλλαγή αυτήν απαιτείται έγκριση του προϊσταμένου της Δημόσιας Οικονομικής Υπηρεσίας, μετά από σχετική αίτηση του επιτηδευματία, που υποβάλλεται το αργότερο ένα (1) μήνα πριν από την αιτούμενη λήξη της υπό σύντμηση διαχειριστικής περιόδου της οποίας ζητείται η επιμήκυνση ή ένα (1) μήνα πριν από την αιτούμενη λήξη της υπό σύντμηση διαχειριστικής περιόδου.

3.4 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες είναι το εισόδημα που προκύπτει κάθε ένα οικονομικό έτος από μισθούς, ημερομίσθια, επιχορηγήσεις, επιδόματα, συντάξεις και γενικά από κάθε παροχή που χορηγείται περιοδικά με οποιαδήποτε μορφή είτε σε χρήμα είτε σε είδος ή άλλες αξίες για παρούσα ή προηγούμενη υπηρεσία ή για οποιαδήποτε άλλη αιτία, το οποίο αποκτάται από μισθωτούς γενικά και συνταξιούχους. Ομοίως, εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες θεωρείται και το εισόδημα που αποκτούν οι δικηγόροι ως πάγια αντιμισθία για την παροχή νομικών υπηρεσιών, καθώς και το εισόδημα που αποκτούν οι ξεναγοί.

Ειδικότερα, στα εισοδήματα αυτά περιλαμβάνονται και οι ακόλουθες παροχές:

- α) η αξία των αγαθών που αντιπροσωπεύουν οι χορηγούμενες «δωροεπιταγές»,
- β) η αξία των χορηγούμενων διατακτικών για την αγορά αγαθών από συμβεβλημένα καταστήματα, με την εξαίρεση των διατακτικών τροφής για εργαζόμενους μέχρι ποσού έξι (6) ευρώ ανά διατακτική,
- γ) το ποσό του καταβαλλόμενου ενοικίου, καθώς και του τεκμαρτού ενοικίου όπως αυτό προσδιορίζεται με βάση το άρθρο 23 του Κ.Φ.Ε., για παροχή κατοικίας,
- δ) το καταβαλλόμενο ποσό για οικιακό προσωπικό,

ε) τα επιδόματα θέσεως και ευθύνης.

Στην περίπτωση που το εισόδημα καταβάλλεται ελεύθερο φόρου, εισόδημα που υπόκειται σε φόρο είναι εκείνο από το οποίο, αν αφαιρεθεί ο φόρος που του αναλογεί, προκύπτει το χωρίς φόρο ποσό που καταβάλλεται στο δικαιούχο.

Τα επιδόματα, που καταβάλλονται στις δικαιούχους λογίζονται ως εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, το οποίο αποκτάται κατά την καταβολή του.

Τα εισοδήματα από μισθούς καταχωρούνται στο πίνακα 4 του εντύπου Ε1, στους κωδικούς 301 -302, ενώ τα ποσά από κύριες συντάξεις στους κωδικούς 303 – 304 του ίδιου πίνακα.

Δεν θεωρείται εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες και δεν υπόκειται σε φόρο:

α) Η αποζημίωση που παρέχεται σε υπαλλήλους επιχειρήσεων και ελεύθερων επαγγελματιών για δαπάνες υπηρεσίας, που τους έχει ανατεθεί, εφόσον αποδεικνύεται η καταβολή τους από τα σχετικά παραστατικά στοιχεία, που προβλέπονται από τις διατάξεις του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

β. Οι δαπάνες που καταβάλλονται στα πρόσωπα που μετακινούνται με εντολή του Δημοσίου, των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) Α' και Β' βαθμού και των λοιπών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), καθώς και τα έξοδα κίνησης που καταβάλλονται στους οικονομικούς επιθεωρητές.

γ) Η παροχή που καταβάλλεται εφάπαξ από τα ταμεία προνοίας και τους άλλους ασφαλιστικούς οργανισμούς στους ασφαλισμένους και τις οικογένειές τους, το εφάπαξ βοήθημα που παρέχεται σε δημόσιους υπαλλήλους και βοηθητικό προσωπικό λόγω εθελουσίας εξόδου από την υπηρεσία με παραίτηση.

δ) Ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) από τις κάθε είδους καθαρές αποδοχές, πρόσθετες αμοιβές, αποζημιώσεις και συντάξεις που καταβάλλονται αναδρομικά, σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται, σε μισθωτούς ή συνταξιούχους με βάση νόμο, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, καθώς και από δεδουλευμένες καθαρές αποδοχές που εισπράττει καθυστερημένα ο δικαιούχος, σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται, λόγω έκδηλης οικονομικής αδυναμίας του εργοδότη του και εφόσον έγινε επίσχεση της εργασίας από τους μισθωτούς ή αν ο εργοδότης κηρύχτηκε σε κατάσταση πτώχευσης.

Τα εισοδήματα των μισθωτών και συνταξιούχων για το έτος 2011 θα φορολογηθούν σύμφωνα με την κλίμακα που ακολουθεί²⁴:

Κλιμάκιο εισοδήματος €	Φορολογικός συντελεστής %	Φόρος κλιμακίου €	Σύνολο εισοδήματος €	Σύνολο φόρου €
5.000	0	0	5.000	0
7.000	10	700	12.000	700
4.000	18	720	16.000	1.420
10.000	25	2.500	26.000	3.920
14.000	35	4.900	40.000	8.820
20.000	38	7.600	60.000	16.420
40.000	40	16.000	100.000	32.420
40.000 και πάνω	45			

Οι νέοι ηλικίας ως 30 τριάντα ετών, οι συνταξιούχοι άνω των 65 εξήντα πέντε ετών, τα άτομα με ειδικές ανάγκες αλλά και οι συνταξιούχοι (ανεξάρτητα από την ηλικία τους) που έχουν παιδιά με ειδικές ανάγκες έχουν ως αφορολόγητο όριο το ποσό των 9.000€.

Το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου αυξάνεται κατά δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ για κάθε τέκνο από τα δύο πρώτα του φορολογούμενου που τον βαρύνουν και κατά τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ για κάθε επόμενο τέκνο που τον βαρύνουν.

Το ποσό με το οποίο προσαυξάνεται το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του προηγούμενου εδαφίου, μειώνει το ποσό του δεύτερου κλιμακίου και εάν αυτό δεν επαρκεί, το ποσό του τρίτου κλιμακίου και όποιου επόμενου απαιτείται.

Εάν ο ένας σύζυγος δεν έχει εισόδημα ή αυτό που έχει είναι μικρότερο από το αφορολόγητο ποσό του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας, το αφορολόγητο ποσό που

²⁴ <http://www.taxheaven.gr/laws/circular/index/circular/5790>

αφορά τα τέκνα ή η διαφορά που προκύπτει και μέχρι το αφορολόγητο ποσό που αφορά τα τέκνα προστίθεται στο αφορολόγητο ποσό του άλλου συζύγου.

3.4.1 ΧΡΟΝΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Χρόνος απόκτησης του εισοδήματος από μισθωτές υπηρεσίες θεωρείται ο χρόνος που ο δικαιούχος απέκτησε δικαίωμα είσπραξης του. Ειδικά, προκειμένου για αποδοχές και συντάξεις, που καταβάλλονται σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται σε μισθωτούς ή συνταξιούχους, με βάση νόμο, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, χρόνος απόκτησής τους θεωρείται ο χρόνος στον οποίο εισπράττονται από τους δικαιούχους.

Ειδικά, για τις πρόσθετες αμοιβές και τις αποζημιώσεις που καταβάλλονται από το Δημόσιο και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, χρόνος απόκτησής τους είναι αυτός στον οποίο εισπράττονται από τους δικαιούχους. Κατ' εξαίρεση στην περίπτωση αυτήν, αν οι πρόσθετες αμοιβές ή οι αποζημιώσεις καταβάλλονται στους δικαιούχους σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται, με βάση νόμο, δικαστική απόφαση ή συλλογική σύμβαση, χρόνος απόκτησής τους είναι ο χρόνος στον οποίο εισπράττονται.

Αν ο δικαιούχος εισπράττει καθυστερημένα δεδουλευμένες αποδοχές, σε έτος μεταγενέστερο από το έτος στο οποίο ανάγονται, λόγω έκδηλης οικονομικής αδυναμίας του εργοδότη του και εφόσον έγινε επίσχεση της εργασίας από τους μισθωτούς ή αν ο εργοδότης κηρύχθηκε σε κατάσταση πτώχευσης, χρόνος απόκτησης αυτών των αποδοχών είναι ο χρόνος στον οποίο εισπράττονται.

3.5 ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

1. Από το συνολικό εισόδημα του φορολογουμένου αφαιρούνται, κατά περίπτωση, τα ποσά των πιο κάτω δαπανών:

α) Το ποσό της ετήσιας δαπάνης που καταβάλλει ο φορολογούμενος για ασφάλιστρα ασφαλίσεων ζωής ή θανάτου, ασφαλίσεων προσωπικών ατυχημάτων και για ασφαλιστήρια ασθένειας, για την ασφάλιση του ίδιου, του άλλου συζύγου και των τέκνων που τους βαρύνουν.

Το ποσό που αφαιρείται δεν μπορεί να υπερβεί ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του αφορολόγητου ποσού του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας που ισχύει για μισθωτό χωρίς τέκνα.

Το ποσό της δαπάνης υπολογίζεται αθροιστικά και για τους δύο συζύγους, εκπίπτει μόνο εφόσον έχει περιληφθεί στην αρχική δήλωση και μερίζεται μεταξύ των συζύγων ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος του καθενός που φορολογείται με τις γενικές διατάξεις, όπως αυτό δηλώθηκε με την αρχική δήλωση.

β) Το συνολικό ποσό των εισφορών που καταβάλλονται από το φορολογούμενο σε ταμεία ασφάλισης του, εφόσον η καταβολή τους είναι υποχρεωτική από το νόμο, καθώς και το ποσό των καταβαλλόμενων εισφορών στις περιπτώσεις προαιρετικής ασφάλισης του σε ταμεία που έχουν συσταθεί με νόμο.

(γ) Το ποσό του μισθώματος που καταβάλλει ο φορολογούμενος:

αα) για κύρια κατοικία δική του και της οικογένειάς του, εφόσον η ηλικία του είναι μέχρι σαράντα (40) ετών και εγκαθίσταται ή μετακινείται εκτός των νομών Αττικής και Θεσσαλονίκης. Η έκπτωση παρέχεται για τα πρώτα πέντε (5) έτη της εγκατάστασής του, και

ββ) για τη μίσθωση κύριας κατοικίας από υπάλληλο στον τόπο που μετατίθεται εφόσον εκμισθώνει ιδιόκτητη κατοικία του σε άλλο τόπο.

Το ποσό του μισθώματος των περιπτώσεων αυτών που αφαιρείται δεν μπορεί να υπερβεί τα τριακόσια(300) ευρώ μηνιαίως. Δεν δικαιούνται την έκπτωση αυτή όσοι παίρνουν στεγαστικό επίδομα.

δ) Η αξία των ακινήτων, που μεταβιβάζονται, καθώς και τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από το φορολογούμενο λόγω δωρεάς στο Δημόσιο, τους δήμους και τις κοινότητες του κράτους, τους ιερούς ναούς, τις ιερές μονές του Αγίου Όρους, το Οικουμενικό Πατριαρχείο Κωνσταντινουπόλεως, τα Πατριαρχεία Αλεξανδρείας και Ιεροσολύμων, την Ιερά Μονή Σινά, τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία που αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων.

Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από το φορολογούμενο λόγω δωρεάς προς τα κοινωνοφελή ιδρύματα, τα σωματεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα που παρέχουν

υπηρεσίες εκπαίδευσης και χορηγούν υποτροφίες, τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που νόμιμα έχουν συσταθεί ή συνιστώνται και τα οποία επιδιώκουν κοινωφελείς σκοπούς, τους ερευνητικούς και τεχνολογικούς φορείς που διέπονται από το Ν. 1514/1985 (ΦΕΚ 13 Α'), τα ερευνητικά κέντρα που αποτελούν ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και οποιοδήποτε αθλητικό σωματείο που έχει συσταθεί νόμιμα και είναι αναγνωρισμένο από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, εφόσον οι δωρεές αυτές προορίζονται για την καλλιέργεια και ανάπτυξη των ερασιτεχνικών τους τμημάτων.

Επίσης, τα χρηματικά ποσά, που καταβάλλονται από το φορολογούμενο μέχρι το ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του συνολικού φορολογούμενου εισοδήματος του λόγω χορηγίας προς τα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ημεδαπά νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου που νόμιμα υπάρχουν ή συνιστώνται, εφόσον επιδιώκουν σκοπούς πολιτιστικούς.

Πολιτιστικοί σκοποί είναι, ιδίως, η καλλιέργεια, προαγωγή και διάδοση των γραμμάτων, της μουσικής, του χορού, του θεάτρου, του κινηματογράφου, της ζωγραφικής, της γλυπτικής και των τεχνών γενικότερα, καθώς και η ίδρυση, επέκταση και συντήρηση των αναγνωρισμένων ιδιωτικών μουσείων, όπως τέχνης, φυσικής ιστορίας, εθνολογικών και λαογραφικών.

Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών και Πολιτισμού καθορίζονται, μετά από έλεγχο του Υπουργείου Πολιτισμού, τα νομικά πρόσωπα που επιδιώκουν πολιτιστικούς σκοπούς, για την εφαρμογή αυτών των διατάξεων.

Όταν τα ποσά των δωρεών και των χορηγιών αυτής της περίπτωσης, με εξαίρεση τις δωρεές που καταβάλλονται στους δωρεοδόχους, υπερβαίνουν τα 300 ευρώ ετησίως, λαμβάνονται υπόψη μόνο εφόσον έχουν κατατεθεί σε ειδικό λογαριασμό του νομικού προσώπου, που πρέπει να ανοιχθεί για το σκοπό αυτόν στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή σε τράπεζα που νόμιμα λειτουργεί στην Ελλάδα.

Ειδικώς, τα χρηματικά ποσά, που καταβάλλονται λόγω δωρεάς σε αθλητικά σωματεία, λαμβάνονται υπόψη μόνον εφόσον κατατίθενται σε λογαριασμό τους στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων ή σε τράπεζα που νόμιμα λειτουργεί στην Ελλάδα.

Το πρωτότυπο του παραστατικού καταβολής του φόρου υποβάλλεται με την ετήσια δήλωση φορολογίας εισοδήματος του υπόχρεου.

Ο φόρος αυτός δεν συμψηφίζεται με φόρο που προκύπτει από τυχόν φορολογική υποχρέωση του δωρεοδόχου ούτε επιστρέφεται .

Τα ποσά αυτών των δωρεών αφαιρούνται από το συνολικό εισόδημα, εφόσον ο δωρητής υποβάλλει με την αρχική εμπρόθεσμη φορολογική του δήλωση τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

αα) Το πρωτότυπο του παραστατικού κατάθεσης του ποσού της δωρεάς.

ββ) Αντίγραφο πρακτικού του διοικητικού συμβουλίου περί αποδοχής της δωρεάς θεωρημένο από τον προϊστάμενο του γραφείου φυσικής αγωγής του νομού της έδρας του σωματείου.

γγ) Αντίγραφο της σελίδας του βιβλίου ταμείου του σωματείου, όπου έχει καταχωρηθεί το ποσό της δωρεάς θεωρημένο από τον παραπάνω προϊστάμενο του γραφείου φυσικής αγωγής.

Το οικείο γραμμάτιο εισπραξης της τράπεζας που θα εκδίδεται πρέπει να αναφέρει τα στοιχεία του δωρητή ή χορηγού και δωρεοδόχου το ποσό της δωρεάς ή χορηγίας αριθμητικώς και ολογράφως, την ημερομηνία κατάθεσής του και την υπογραφή του δωρητή ή χορηγού, κατά περίπτωση.

Το αφορολόγητο ποσό αυτής της περίπτωσης, που προέρχεται από δωρεές ή χορηγίες χρηματικών ποσών, δεν μπορεί να υπερβεί ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του εισοδήματος.

ε) Το ποσό των δεδουλευμένων τόκων που καταβάλλονται από το φορολογούμενο για:

αα) Στεγαστικά δάνεια για απόκτηση πρώτης κατοικίας που χορηγούνται στο φορολογούμενο με υποθήκη ή προσημείωση από

τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα Ταχυδρομικά Ταμιευτήρια και λοιπούς πιστωτικούς οργανισμούς, εφόσον οφείλονται από αυτόν και η υποθήκη ή προσημείωση έχει εγγραφεί σε ακίνητο του ή του άλλου συζύγου ή των τέκνων τους που τους βαρύνουν.

Σε περίπτωση σύναψης νέου δανείου από έναν από τους ανωτέρω φορείς, ανεξάρτητα αν είναι ο ίδιος με αυτόν που χορήγησε το αρχικό δάνειο ή όχι, με σκοπό την εξόφληση από τον υπόχρεο του παλαιού δανείου, οι δεδουλευμένοι τόκοι του νέου δανείου που αντιστοιχούν στο τμήμα αυτού που διατέθηκε για την εξόφληση του ανεξόφλητου υπολοίπου του παλαιού στεγαστικού δανείου, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που

αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο, εκπίπτουν από το εισόδημά του, για το χρονικό διάστημα που υπολείπεται από τη χορήγηση του νέου δανείου μέχρι τη λήξη του παλαιού δανείου.

Για την αναγνώριση της έκπτωσης πρέπει στο δανειστικό συμβόλαιο του φορέα που χορήγησε το νέο δάνειο, να αναγράφονται απαραίτητως, ο σκοπός του δανείου, το ανεξόφλητο ποσό του παλαιού δανείου, ο χρόνος λήξης του παλαιού δανείου και ότι έχει εγγραφεί υποθήκη ή προσημείωση, με τις ίδιες προϋποθέσεις που ίσχυαν και για το παλαιό δάνειο.

ββ) Στεγαστικά δάνεια για απόκτηση πρώτης κατοικίας που χορηγούνται από ασφαλιστικές επιχειρήσεις στους υπαλλήλους αυτών, εφόσον οφείλονται από αυτούς και η υποθήκη ή προσημείωση έχει εγγραφεί σε ακίνητό τους ή του άλλου συζύγου ή των τέκνων τους που τους βαρύνουν.

γγ) Προκαταβολές που χορηγούνται από τα Ταμεία Αλληλοβοηθείας Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, κατά τις διατάξεις του άρθρου 18 του ν.δ. 398/1974 (ΦΕΚ 116 Α') για απόκτηση πρώτης κατοικίας από τους βοηθηματούχους αυτών. "κατά την εφαρμογή των προηγούμενων υποπεριπτώσεων δεν θεωρείται ότι αποκτάται πρώτη κατοικία, αν ο υπόχρεος, ο άλλος σύζυγος και τα τέκνα που τους βαρύνουν, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7, έχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή ισόβιας επικαρπίας ή οίκησης, εξ ολοκλήρου ή επί ιδανικού μεριδίου, σε άλλη οικία ή οικίες, εφόσον το άθροισμα της συνολικής επιφάνειας που τους αντιστοιχεί υπερβαίνει τα τριάντα πέντε (35) τ.μ. προκειμένου για άγαμο, διαζευγμένο ή χήρο και τα εβδομήντα (70) τ.μ. προκειμένου για έγγαμο.

Η επιφάνεια αυτή προσαυξάνεται κατά είκοσι (20) τετραγωνικά μέτρα για καθένα τέκνο που βαρύνει τον υπόχρεο ή τον άλλο σύζυγο.

Αν η επιφάνεια της πρώτης κατοικίας υπερβαίνει τα εκατόν είκοσι (120) τ.μ. το ποσό της δαπάνης που εκπίπτει περιορίζεται στο μέρος που αυτό αναλογεί επιμεριστικά στη μέχρι των εκατόν είκοσι (120) τ.μ. επιφάνεια της κατοικίας".

δδ) Δάνεια που χορηγούνται στο φορολογούμενο από τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα Ταχυδρομικά Ταμειυτήρια και λοιπούς πιστωτικούς οργανισμούς, εφόσον οφείλονται από αυτόν, για αναστήλωση, επισκευή, συντήρηση ή εξωραϊσμό διατηρητέων κτισμάτων, καθώς και κτισμάτων που βρίσκονται σε περιοχές χαρακτηριζόμενες ως παραδοσιακά τμήματα πόλεων ή ως παραδοσιακοί οικισμοί.

(εε) Χρέη προς το Δημόσιο από φόρο κληρονομιάς, δωρεάς και γονικής παροχής που οφείλονται από αυτόν.

Το αφαιρούμενο συνολικό ποσό τόκων της υποπερίπτωσης αυτής δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να είναι ανώτερο από το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνολικού οικογενειακού εισοδήματος, που δηλώνεται με την αρχική εμπρόθεσμη δήλωση του υπόχρεου - Καταργήθηκε.).

Οι διατάξεις αυτής της περίπτωσης ισχύουν για τόκους από συμβάσεις δανείων που συνάπτονται, καθώς και προκαταβολές που χορηγούνται μέχρι 31 η Δεκεμβρίου 2002.

Το ποσό της δαπάνης της περίπτωσης αυτής δεν πρέπει να έχει εκπέσει με βάση άλλη διάταξη του παρόντος.

στ) Ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της δαπάνης που καταβλήθηκε από τον υπόχρεο για την αγορά μεριδίων μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων εσωτερικού, εφόσον αυτά δεν μεταβιβαστούν για τρία (3) έτη από την αγορά τους. Το ποσό της έκπτωσης αφαιρείται από το συνολικό εισόδημα του έτους μέσα στο οποίο συμπληρώνονται τα τρία (3) έτη από την αγορά τους και δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ συνολικά κατά φορολογούμενο. Προϋπόθεση της έκπτωσης είναι το ποσό της δαπάνης για την αγορά των μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων να μην προέρχεται από ρευστοποιήσεις ήδη υπαρχόντων μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων, αλλά από νέα κεφάλαια. Όταν αγοράζουν αμοιβαία κεφάλαια από κοινού περισσότερα πρόσωπα, το ποσό έκπτωσης των τριών χιλιάδων (3.000) ευρώ επιμερίζεται ανάλογα με τον αριθμό τους.

Με τις ίδιες ως άνω προϋποθέσεις η έκπτωση αυτή παρέχεται και επί αγοράς μεριδίων μετοχικών και μεικτών αμοιβαίων κεφαλαίων εσωτερικού που είναι συνδεδεμένα με ασφαλιστήρια συμβόλαια ζωής.

Οι διατάξεις αυτές ισχύουν για αγορές μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων που πραγματοποιούνται από 1.1.2005 έως 31.12.2009.

ζ) Ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) της δαπάνης είτε για την αλλαγή εγκατάστασης χρήσης καυσίμου από πετρέλαιο σε φυσικό αέριο είτε για νέα εγκατάσταση φυσικού αερίου, ηλιοθερμικών και φωτοβολταϊκών συστημάτων.

η) Ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%) της δαπάνης για την αμοιβή που καταβάλλεται σε δικηγόρο για τις νομικές υπηρεσίες αυτού από οποιαδήποτε αιτία, και μέχρι ποσοστό

δέκα τοις εκατό (10%) του εισοδήματος που δηλώνεται με την εμπρόθεσμη αρχική δήλωση του υπόχρεου, το οποίο δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των εξακοσίων (600€) ευρώ, ετησίως.

2. Επίσης, εκπίπτει ως δαπάνη χωρίς δικαιολογητικά ποσό πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) δραχμών για τον ίδιο το φορολογούμενο και για καθένα από τα πρόσωπα, που συνοικούν με αυτόν και τον βαρύνουν, εφόσον:

α) παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα εφτά τοις εκατό (67%) και πάνω από νοητική καθυστέρηση, φυσική αναπηρία ή ψυχική πάθηση, με βάση τη γνωμάτευση της οικείας πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής, που εδρεύει σε κάθε νομό. Δε λαμβάνεται υπόψη επαγγελματική ή ασφαλιστική αναπηρία,

β) είναι τυφλοί που είναι γραμμένοι στο γενικό μητρώο τυφλών, που τηρείται στην οικεία νομαρχία,

γ) είναι νεφροπαθείς που τελούν υπό αιμοκάθαρση ή περιτοναϊκή κάθαρση ή δεν έχουν κάνει μεταμόσχευση νεφρού, καθώς και τα πρόσωπα που πάσχουν από μεσογειακή, δρεπανοκυτταρική και μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία και κάνουν μεταγγίσεις αίματος.

δ) είναι ανάπηροι αξιωματικοί ή οπλίτες

ε) είναι θύματα πολέμου. Θύματα πολέμου κατά την έννοια του παρόντος είναι τα πρόσωπα που λαμβάνουν σύνταξη από πολεμική αιτία.

Με τα θύματα πολέμου εξομοιώνονται και τα πρόσωπα τα οποία ως μέλη οικογενειών αξιωματικών και οπλιτών, οι οποίοι απεβίωσαν κατά την εκτέλεση διατεταγμένης υπηρεσίας σε ειρηνική περίοδο, δικαιούνται σύνταξη από το δημόσιο ταμείο.

3.6 ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

3.6.1 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΤΕΚΜΑΡΤΗ ΔΑΠΑΝΗ

Το συνολικό εισόδημα προσδιορίζεται, κατ' εξαίρεση, με βάση τις δαπάνες διαβίωσης του φορολογουμένου και των προσώπων που συνοικούν με αυτόν και τον βαρύνουν, όταν το συνολικό ποσό των δαπανών που προσδιορίζεται κατά τα επόμενα άρθρα είναι ανώτερο από το συνολικό καθαρό εισόδημα των κατηγοριών Α' έως Ζ'. για

τον υπολογισμό του τεκμαρτού εισοδήματος συμπληρώνονται οι κωδικοί του πίνακα 5 της Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος, έντυπο Ε1, των φυσικών προσώπων.

3.6.2 ΤΕΚΜΗΡΙΟ ΔΑΠΑΝΩΝ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ

Για τον προσδιορισμό της συνολικής ετήσιας δαπάνης διαβίωσης του φορολογουμένου, της συζύγου του και των προσώπων που συνοικούν και τους βαρύνουν, με βάση τον Ν.3986/2011 άρθρο 28 για το οικονομικό έτος 2012, λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Το ετήσιο τεκμαρτό μίσθωμα για ιδιοκατοικούμενη ή μισθούμενη κύρια κατοικία υπολογίζεται σύμφωνα με τον ακόλουθο πίνακα²⁵:

Τμ α' κατοικίας	Τεκμαρτή δαπάνη
Έως 80 τμ	40€/τμ
81 – 120 τμ	65€/τμ
121 - 200 τμ	110€/τμ
201 – 300 τμ	200€/τμ
300 τμ και πάνω	400€/τμ

Για τον υπολογισμό της δαπάνης των βοηθητικών χώρων της κύριας κατοικίας πολλαπλασιάζονται τα τμ με σαράντα ευρώ το τετραγωνικό μέτρο.

Για μονοκατοικίες τα ποσά του παραπάνω πίνακα προσαυξάνονται με συντελεστή 20%, ενώ προσαυξήσεις προβλέπονται για κύριες κατοικίες που είναι σε περιοχές με υψηλές τιμές ζώνης.

2. Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη, για το οικονομικό έτος 2012, που υπολογίζεται με βάση το ύψος των ετήσιων εξόδων συντήρησης και κυκλοφορίας επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης που προσδιορίζεται ανάλογα με τα κυβικά εκατοστά του αυτοκινήτου και της συμμετοχής της τεκμαρτής αυτής δαπάνης στους οικογενειακούς προϋπολογισμούς, ως ακολούθως:

²⁵ <http://www.forin.gr/articles/article/5954/ta-tekmhria-dapanwn-diabiwshs-gia-to-oikonomiko-etos-2012>

Κυβικά εκατοστά I.X.	Τεκμαρτή δαπάνη
Έως 1.200	4.000€
1.200 – 2.000	+600€ / 100κ.ε.
2.000 – 3.000	+900€ / 100κ.ε.
3.000 και πάνω	+1.200€ / 100κ.ε.

Η τεκμαρτή αυτή δαπάνη από κάθε επιβατικό αυτοκίνητο ιδιωτικής χρήσης μειώνεται ανάλογα με την παλαιότητά του, η οποία υπολογίζεται από το έτος της πρώτης κυκλοφορίας του στην Ελλάδα, κατά ποσοστό:

αα) "τριάντα τοις εκατό (30%)" για χρονικό διάστημα πάνω από πέντε (5)έτη και μέχρι δέκα (10) έτη,

ββ) "πενήντα τοις εκατό (50%)" για χρονικό διάστημα πάνω από δέκα (10) έτη

Προκειμένου για επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης που διαθέτουν πιστοποιητικό αυθεντικότητας (αντίκες) και αυτά που είναι ειδικά διασκευασμένα για κινητικά ανάπηρους (με ποσοστό αναπηρίας άνω του 67%) δεν εφαρμόζονται τεκμήρια διαβίωσης.

Στις περιπτώσεις εταιριών ομόρρυθμων ή περιορισμένης ευθύνης ή ανώνυμων ή αστικών, καθώς και των κοινωνιών και κοινοπραξιών που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα, οι οποίες έχουν στην κυριότητα ή στην κατοχή τους επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης, η τεκμαρτή δαπάνη που αναλογεί σε αυτά λογίζεται ως τεκμαρτή δαπάνη των:

ι) ομόρρυθμων ή απλών εκτός των ετερόρρυθμων εταίρων ή κοινωνών ή μελών της κοινοπραξίας, φυσικών προσώπων, μεριζόμενη μεταξύ αυτών κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στην εταιρία, προκειμένου περί ομόρρυθμων ή ετερόρρυθμων ή αστικών εταιριών ή στην κοινωνία ή στην κοινοπραξία.

ii) Των φυσικών προσώπων, μελών της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης, μεριζόμενη μεταξύ αυτών, κατά το ποσοστά συμμετοχής του καθενός στην εταιρία περιορισμένης ευθύνης, όταν οι διαχειριστές αυτής δεν είναι εταίροι της.

υι) Των διαχειριστών της εταιρίας περιορισμένης ευθύνης που είναι και εταίροι της, μεριζόμενη μεταξύ αυτών κατά το ποσοστό συμμετοχής τους στην εταιρία περιορισμένης ευθύνης.

υιι) Των διευθυνόντων και εντεταλμένων συμβούλων, διοικητών ανωνύμων εταιριών και προέδρων των διοικητικών συμβουλίων τους, μεριζόμενη ισομερώς μεταξύ τους. Αν στις πιο πάνω περιπτώσεις οι έτεροι των ομόρρυθμων ή ετερόρρυθμων ή περιορισμένης ευθύνης ή αστικών εταιριών, καθώς και των κοινωνιών ή κοινοπραξιών είναι νομικά πρόσωπα, η τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει με βάση τα επιβατικά αυτοκίνητα ιδιωτικής χρήσης που έχουν στην κυριότητα ή την κατοχή τους λογίζεται ως τεκμαρτή δαπάνη των φυσικών προσώπων, που μετέχουν σε αυτά τα νομικά πρόσωπα.

Στην περίπτωση κατά την οποία ο φορολογούμενος, η σύζυγός του και τα προστατευόμενα μέλη είναι κύριοι ή κάτοχοι και άλλων επιβατικών αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσης, η τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει για τα αυτοκίνητα αυτά λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της συνολικής τεκμαρτής δαπάνης.

Η τεκμαρτή δαπάνη που προκύπτει βάσει επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης του οποίου κύριος ή κάτοχος είναι ανήλικο τέκνο, λογίζεται ως τεκμαρτή δαπάνη του γονέα που έχει το μεγαλύτερο εισόδημα και αν αυτός έχασε τη γονική μέριμνα του άλλου γονέα.

Σε περίπτωση απόκτησης ή μεταβίβασης με οποιονδήποτε τρόπο επιβατικού αυτοκινήτου ιδιωτικής χρήσης κατά τη διάρκεια του έτους, η τεκμαρτή δαπάνη περιορίζεται σε τόσα δωδέκατα όσοι και οι μήνες κυριότητας ή κατοχής του αυτοκινήτου. Διάστημα μεγαλύτερο από δεκαπέντε (15) μέρες λογίζεται ως ολόκληρος μήνας.

3. Τα ποσά που καταβάλλονται σε ιδιωτικά σχολεία στοιχειώδους και μέσης εκπαίδευσης, (με εξαίρεση τα εσπερινά γυμνάσια και λύκεια, αλλά και τα ειδικά σχολεία ατόμων με ειδικές ανάγκες), όπως προκύπτουν από τις σχετικές αποδείξεις παροχής υπηρεσιών αποτελούν τεκμήριο διαβίωσης και καταχωρούνται στον κωδικό 769 του εντύπου Ε1 του οικονομικού έτους 2011.

4. Ως τεκμήριο διαβίωσης αποτελεί και η ετήσια αντικειμενική δαπάνη που καταβάλλεται για οικιακούς βοηθούς, δασκάλους και λοιπό προσωπικό, οδηγούς αυτοκινήτων όπως ορίζεται από το εκάστοτε κατώτατο όριο αμοιβών και

προσδιορίζεται από τις ισχύουσες διατάξεις για την αντίστοιχη κατηγορία εργαζομένων.

5. Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη σκαφών αναψυχής ιδιωτικής χρήσης κυριότητας ή κατοχής του φορολογουμένου, της συζύγου του ή των προσώπων που τους βαρύνουν κατά τις διατάξεις του παρόντος νόμου, η οποία ορίζεται ως εξής:

αα) Για μηχανοκίνητα σκάφη ανοικτού τύπου, ταχύπλοα και μη, ολικού μήκους μέχρι πέντε (5) μέτρα, στο ποσό των τεσσάρων χιλιάδων (4.000) ευρώ, που προσαυξάνεται με το ποσό των δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ για κάθε μέτρο μήκους πάνω από τα πέντε (5) μέτρα.

ββ) Προκειμένου για ιστιοφόρα ή μηχανοκίνητα ή μικτά σκάφη με χώρο ενδιαίτησης η τεκμαρτή δαπάνη υπολογίζεται βάσει των μέτρων ολικού μήκους του σκάφους ως εξής:

Ολικό μήκος	Ετήσια Αντικειμενική Δαπάνη
Έως 7 μέτρα	12.000 €
7 -10 μέτρα	+ 3.000€ /επιπλέον μέτρο
10 – 12 μέτρα	+ 7.500€ /επιπλέον μέτρο
12 – 15 μέτρα	+ 15.000€ /επιπλέον μέτρο
15 – 18 μέτρα	+ 22.500€ /επιπλέον μέτρο
18 – 22 μέτρα	+ 30 000€ /επιπλέον μέτρο
22 μέτρα και πάνω	+ 50.000€ /επιπλέον μέτρο

Για ιστιοφόρα σκάφη και πλοία αναψυχής που έχουν κατασκευαστεί στην Ελλάδα, από ξύλο και είναι τύπου (τρεχαντήρι, βαρκαλάς, πέραμα, τσερνίκι, και λίμπερτυ) η ετήσια αντικειμενική δαπάνη μειώνεται κατά πενήντα τοις εκατό. Ανάλογα με την παλαιότητα του σκάφους η τεκμαρτή δαπάνη μειώνεται κατά 15% για χρονικό διάστημα από πέντε έως δέκα έτη και κατά 30% για πάνω από δέκα έτη από την πρώτη φορά που νηολογήθηκε το σκάφος.

6. Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη για αεροσκάφη και ελικόπτερα κυριότητας ή κατοχής του φορολογουμένου, της συζύγου του ή των προσώπων που συνοικούν μαζί τους και τους βαρύνουν υπολογίζεται ως εξής:

Τα ανεμόπτερα έχουν ετήσια αντικειμενική δαπάνη 8.000€.

Τα ελικόπτερα και τα αεροσκάφη με κοινό κινητήρα, εσωτερικής καύσης έχουν τεκμαρτή δαπάνη ανάλογα με την ισχύ του κινητήρα τους ως ακολούθως:

Ίπποι κινητήρα	Ετήσια Αντικειμενική δαπάνη
0 – 150	65.000€
150 και άνω	+ 500€για κάθε ίππο

7. Η ετήσια τεκμαρτή δαπάνη που υπολογίζεται με βάση το ύψος των ετήσιων εξόδων συντήρησης και χρήσης δεξαμενής κολύμβησης που χρησιμοποιείται για τις οικογενειακές ανάγκες ή του κυρίου της ή του κατόχου της, και της συμμετοχής των εξόδων αυτών στους οικογενειακούς προϋπολογισμούς.

Η ετήσια αυτή τεκμαρτή δαπάνη ορίζεται με βάση την επιφάνεια της δεξαμενής ως εξής:

Επιφάνεια της δεξαμενής κολύμβησης (σε τετραγωνικά μέτρα)	Ετήσια τεκμαρτή δαπάνη διαβίωσης δεξαμενής (σε ευρώ) εξωτερικής
μέχρι και 60	160€ /τμ
Πάνω από 60	320€ /τμ

Προκειμένου για εσωτερική δεξαμενή κολύμβησης τα ποσά της τεκμαρτής δαπάνης αυτής της περίπτωσης προσαυξάνονται κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%).

3.6.3 ΤΕΚΜΗΡΙΑ ΑΠΟΚΤΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Ως ετήσια τεκμαρτή δαπάνη του φορολογουμένου, της συζύγου του και των προσώπων που τους βαρύνουν λογίζονται και τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται για:

α) Αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση αυτοκινήτων, δίτροχων ή τρίτροχων αυτοκινούμενων οχημάτων, πλοίων αναψυχής και λοιπών σκαφών αναψυχής, αεροσκαφών και κινητών πραγμάτων μεγάλης αξίας.

Ως κινητά πράγματα μεγάλης αξίας νοούνται εκείνα που η αξία τους υπερβαίνει το ποσό των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ.

Αν η αξία κάθε πράγματος είναι μικρότερη του ποσού αυτού, τα αγορασθέντα όμως πράγματα αποτελούν κατά τις συναλλακτικές αντιλήψεις ενιαίο σύνολο, τότε για τον υπολογισμό της αξίας λαμβάνεται υπόψη η αξία όλων αυτών των πραγμάτων, εφόσον υπερβαίνει το ποσό των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ.

δ) Χορήγηση δανείων προς οποιονδήποτε, εκτός αυτών προς εταιρίες ή κοινοπραξίες ή κοινωνίες από τα μέλη ή τους μετόχους των.

ε) Η ετήσια δαπάνη για δωρεές, γονικές παροχές ή χορηγίες χρηματικών ποσών, εφόσον αυτά υπερβαίνουν ετησίως τα τριακόσια (300) ευρώ, εκτός από τις δωρεές προς το Δημόσιο, τους Δήμους και τις κοινότητες του Κράτους, τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα, τα κρατικά και δημοτικά νοσηλευτικά ιδρύματα και τα νοσοκομεία, που αποτελούν νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου και επιχορηγούνται από τον Κρατικό Προϋπολογισμό, καθώς και τα προνοιακά ιδρύματα του ευρύτερου δημόσιου τομέα (κρατικά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου), ως και τα προνοιακά ιδρύματα ιδιωτικού δικαίου των οποίων οι εν γένει δαπάνες λειτουργίας καλύπτονται τουλάχιστον κατά εβδομήντα τοις εκατό (70%) με επιχορηγήσεις από τον Κρατικό Προϋπολογισμό.

στ) Απόσβεση δανείων ή πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής.

Στο ποσό της δαπάνης αυτής περιλαμβάνεται και το ποσό των οικείων τόκων στους οποίους περιλαμβάνονται και οι τυχόν τόκοι υπερημερίας.

Εξαιρετικά, από το ποσό της δαπάνης που καταβάλλεται για την τοκοχρεωλυτική απόσβεση δανείου που έχει ληφθεί για την αγορά ή ανέγερση πρώτης κατοικίας, δεν λαμβάνεται υπόψη, για την εφαρμογή της παρούσας περίπτωσης, το ποσό του χρεολυσίου που περιλαμβάνεται στην οικεία δαπάνη, κατά το μέρος που αυτό

επιμεριστικά αναλογεί στη μέχρι των εκατόν είκοσι (120) τετραγωνικών μέτρων επιφάνεια της κατοικίας.

Επίσης, δεν λαμβάνεται υπόψη, για την εφαρμογή αυτής της περίπτωσης, το ποσό της δαπάνης που καταβάλλεται για την τοκοχρεωλυτική απόσβεση δανείου, που έχει ληφθεί για την αγορά εξοπλισμού γεωργικής εκμετάλλευσης, καθώς και για την αγορά οικοπέδου από επιτηδευματίες που ασχολούνται επαγγελματικά με την ανέγερση και πώληση οικοδομών.

3.7 ΠΟΣΑ ΠΟΥ ΕΚΠΙΠΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ

Από το συνολικό ποσό του φόρου που αναλογεί στο φορολογούμενο εισόδημα και του συμπληρωματικού φόρου εκπίπτουν²⁶:

- α) Ο φόρος που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε στο εισόδημα που υπόκειται σε φόρο.
- β) Ο φόρος που αποδεδειγμένα καταβλήθηκε στην αλλοδαπή για το εισόδημα που προέκυψε σε αυτήν και υπόκειται σε φόρο. Ο φόρος αυτός σε καμιά περίπτωση δεν μπορεί να είναι ανώτερος από το ποσό του φόρου που αναλογεί για το εισόδημα αυτό στην Ελλάδα.

Όταν το ποσό του φόρου που προκαταβλήθηκε ή παρακρατήθηκε είναι μεγαλύτερο από το ποσό του φόρου που αναλογεί, τούτο συμψηφίζεται στο τυχόν υπόλοιπο ποσό που προκύπτει για βεβαίωση.

²⁶ <http://www.opengov.gr/minfin/wp-content/uploads/forologia/erotisi11.pdf> ανακτήθηκε την 21/12/2011

4^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΛΟΙΠΑ ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

4.1 ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΒΑΡΥΝΟΥΝ ΤΑ ΦΥΣΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

Φορολογία των εισοδημάτων των συζύγων και των ανήλικων τέκνων

1. Κατά τη διάρκεια του γάμου οι σύζυγοι έχουν υποχρέωση να υποβάλλουν κοινή δήλωση των εισοδημάτων τους, στα οποία ο φόρος, τα τέλη και οι εισφορές που αναλογούν υπολογίζονται χωριστά στο εισόδημα καθενός συζύγου. Σε αυτή την περίπτωση, το τυχόν αρνητικό αποτέλεσμα του εισοδήματος του ενός συζύγου δεν συμψηφίζεται με τα εισοδήματα του άλλου συζύγου.

2. Ειδικά, το εισόδημα του ενός συζύγου, το οποίο προέρχεται από επιχείρηση που εξαρτάται οικονομικά από τον άλλο σύζυγο, προστίθεται στα εισοδήματα του άλλου συζύγου και φορολογείται στο όνομα του.

3. Το εισόδημα των ανήλικων τέκνων προστίθεται στα εισοδήματα του γονέα που έχει το μεγαλύτερο συνολικό εισόδημα και φορολογείται στο όνομά του. Αν οι γονείς έχουν ίσο ποσό συνολικού εισοδήματος, το εισόδημα του ανήλικου τέκνου προστίθεται στο εισόδημα του πατέρα και φορολογείται στο όνομα του. Αν ο υπόχρεος γονέας δεν έχει τη γονική μέριμνα, το εισόδημα προστίθεται στα εισοδήματα του άλλου γονέα και φορολογείται στο όνομά του.

4. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται για τα εισοδήματα τα οποία προκύπτουν από:

α) την παροχή εργασίας του ανήλικου τέκνου, με σχέση εξαρτημένης ή ανεξάρτητης εργασίας ή μίσθωσης έργου,

β) περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν στο ανήλικο τέκνο από κληρονομιά,

γ) περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν στο ανήλικο τέκνο από χαριστικές παροχές, εκτός από εκείνα που προέρχονται από χαριστικές παροχές γονέα του,

δ) περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν στο ανήλικο τέκνο από χαριστικές παροχές, που έγιναν σε αυτό από γονέα του, ο οποίος έχει αποβιώσει κατά το χρόνο που προκύπτει το εισόδημα από αυτά τα περιουσιακά στοιχεία,

ε) συντάξεις που απονεμήθηκαν στο ανήλικο τέκνο, λόγω θανάτου του πατέρα του ή της μητέρας του και

στ) περιουσιακά στοιχεία που με βάση δικαστική απόφαση περιέρχονται στο ανήλικο, ως υποκατάστατα στοιχεία που αναφέρονται στις προηγούμενες περιπτώσεις αυτής της παραγράφου.

Για τα εισοδήματα αυτά το ανήλικο τέκνο έχει δική του φορολογική υποχρέωση, με εξαίρεση το εισόδημα από περιουσιακά στοιχεία που περιήλθαν σε αυτό από χαριστικές παροχές από τους γονείς του, καθώς και το αντίστοιχο υποκατάστατό τους. Το εισόδημα από περιουσιακό στοιχείο που περιήλθε στο ανήλικο με χαριστική παροχή γονέα του φορολογείται στο όνομα του γονέα που το παραχώρησε. Αν η αξία του υποκατάστατου υπερβαίνει την αξία του περιουσιακού στοιχείου το οποίο εκποιήθηκε, το εισόδημα που προκύπτει θεωρείται ότι αποτελεί μέρος χαριστικής παροχής που έγινε στο τέκνο από το γονέα του που έχει το μεγαλύτερο ποσό εισοδήματος και φορολογείται, επιμεριζόμενο αναλόγως, στο όνομα αυτού του γονέα.

Πρόσωπα που θεωρείται ότι βαρύνουν τους φορολογουμένους

1. Θεωρείται ότι βαρύνουν το φορολογούμενο:

α) Ο ή η σύζυγος που δεν έχει φορολογούμενο εισόδημα.

β) Τα ανήλικα άγαμα τέκνα.

γ) Τα ενήλικα άγαμα τέκνα τα οποία δεν έχουν υπερβεί το εικοστό πέμπτο έτος της ηλικίας τους και σπουδάζουν σε αναγνωρισμένες σχολές ή σχολεία του εσωτερικού ή εξωτερικού, καθώς και εκείνα τα οποία παρακολουθούν δημόσια ή ιδιωτικά ιδρύματα επαγγελματικής κατάρτισης στο εσωτερικό.

δ) Τα άγαμα τέκνα τα οποία δεν υπάγονται στην προηγούμενη περίπτωση, εφόσον υπηρετούν τη στρατιωτική τους θητεία.

ε) Τα τέκνα που είναι άγαμα ή διαζευγμένα ή τελούν σε κατάσταση χηρείας, εφόσον παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία.

στ) Οι ανιόντες και των δύο συζύγων.

ζ) Οι αδελφοί και οι αδελφές και των δύο συζύγων που είναι άγαμοι ή διαζευγμένοι ή τελούν σε κατάσταση χηρείας, εφόσον παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία.

η) Οι ανήλικοι ορφανοί από πατέρα και μητέρα, συγγενείς μέχρι τον τρίτο βαθμό οποιουδήποτε από τους συζύγους.

Ειδικά, για τα τέκνα του προηγούμενου εδαφίου, καθώς και για τα τέκνα που δεν σπουδάζουν, το χρονικό διάστημα κατά το οποίο θεωρούνται προστατευόμενα μέλη παρατείνεται μέχρι και δύο έτη, εφόσον κατά τα έτη αυτά είναι εγγεγραμμένα στα μητρώα ανέργων του Ο.Α.Ε.Δ.

2. Τα πρόσωπα, που αναφέρονται στις περιπτώσεις β' έως η' της προηγούμενης παραγράφου, θεωρείται ότι βαρύνουν το φορολογούμενο εφόσον συνοικούν με αυτόν και το ετήσια φορολογούμενο και απαλλασσόμενο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό χιλίων διακοσίων (2.900) ευρώ ή το ποσό δύο χιλιάδων πεντακοσίων (6.000) ευρώ αν αυτά παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία ή ψυχική πάθηση. Για την εφαρμογή των διατάξεων του πρώτου εδαφίου αυτής της παραγράφου στο όριο του εισοδήματος δεν λαμβάνονται υπόψη τα εισοδήματα που αποκτώνται από το δικαιούχο:

α) Το τεκμαρτό εισόδημα από ιδιοκατοίκηση γενικά ή από την παραχώρηση της χρήσης ακινήτου χωρίς αντάλλαγμα σε πρόσωπα που είναι συγγενείς με αυτόν μέχρι το δεύτερο βαθμό εξ αίματος.

β) τα εισοδήματα των ανήλικων τέκνων, που κατά τις διατάξεις του άρθρου 5 προστίθενται στο συνολικό εισόδημα του γονέα, και

γ) έσοδα από διατροφή που καταβάλλεται στο ανήλικο με δικαστική απόφαση η ύστερα από συμφωνία που καταρτίστηκε με συμβολαιογραφικό έγγραφο.

Δε θεωρείται ότι βαρύνει το φορολογούμενο αν ο ανήλικος αποκτά εισόδημα από εμπορικές η γεωργικές επιχειρήσεις ή αμοιβές από την άσκηση ελευθέρου επαγγέλματος, ανεξάρτητα από το ποσό του εισοδήματος, εκτός αν το σχετικό δικαίωμα περιήλθε στον ανήλικο από κληρονομιά.

4.2 ΠΟΣΑ ΠΟΥ ΜΕΙΩΝΟΥΝ ΤΟΝ ΦΟΡΟ

Το ποσό του φόρου που προκύπτει με βάση την κλίμακα της προηγούμενης παραγράφου μειώνεται ως εξής²⁷:

²⁷ <http://www.e-tameio.gr/frontend/usefull.php?aid=116&cid=87>

α) Κατά ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (20%) του συνολικού ετήσιου ποσού των εξόδων ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης του φορολογουμένου και των λοιπών προσώπων που τον βαρύνουν. Το ποσό της μείωσης δεν μπορεί να υπερβεί τα έξι χιλιάδες (6.000) ευρώ.

Ως έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης θεωρούνται μόνο:

αα) Οι αμοιβές που καταβάλλονται για ιατρικές επισκέψεις και εξετάσεις γενικά, στις οποίες περιλαμβάνονται και οι ακτινολογικές και μικροβιολογικές εξετάσεις, οι δαπάνες που καταβάλλονται για διαρκή κάλυψη τέτοιων αναγκών, καθώς και η δαπάνη για οδοντοθεραπεία και οδοντοπροσθετική. (ββ) τα έξοδα νοσηλείας που καταβάλλονται σε νοσηλευτικά ιδρύματα ή ιδιωτικές κλινικές, στα οποία περιλαμβάνονται και τα έξοδα για φαρμακευτική περίθαλψη στο νοσοκομείο ή στην κλινική,

γγ) οι αμοιβές που καταβάλλονται σε νοσοκόμο για την παροχή υπηρεσιών σε ασθενή κατά τη νοσηλεία του σε νοσοκομείο ή κλινική ή στο σπίτι,

δδ) η δαπάνη για την αντικατάσταση μελών του σώματος με τεχνητά μέλη, καθώς και η δαπάνη για την αγορά ή τοποθέτηση στο σώμα του ασθενούς οργάνων, τα οποία είναι αναγκαία για τη φυσιολογική λειτουργία του ανθρώπινου οργανισμού,

εε) τα έξοδα νοσοκομειακής περίθαλψης των τέκνων που είναι άγαμα ή διαζευγμένα ή τελούν σε κατάσταση χηρείας, εφόσον το ετήσιο φορολογούμενο και απαλλασσόμενο εισόδημά τους δεν υπερβαίνει το ποσό των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (6.000) ευρώ και πάσχουν από ανίατο νόσημα, καθώς επίσης και με τις ίδιες προϋποθέσεις η δαπάνη για την περίθαλψη με οποιονδήποτε τρόπο των τυφλών, κωφάλαλων ή διανοητικά καθυστερημένων τέκνων του φορολογουμένου, όπως και η δαπάνη τους για δίδακτρα ή τροφεία που καταβάλλονται γι' αυτά τα τέκνα σε ειδικές για την πάθησή τους σχολές ή θεραπευτήρια.

στ) ποσό ίσο με το πενήντα τοις εκατό (50%) της δαπάνης που καταβάλλεται σε επιχειρήσεις περίθαλψης ηλικιωμένων, οι οποίες λειτουργούν νόμιμα.

Στις δαπάνες περιλαμβάνονται και οι δαπάνες για έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης των προσώπων που αναφέρονται στο άρθρο 7 τα οποία συνοικούν με τον φορολογούμενο και παρουσιάζουν αναπηρία εξήντα επτά τοις εκατό (67%) και πάνω από νοητική καθυστέρηση, φυσική αναπηρία ή ψυχική πάθηση με βάση τη γνωμάτευση της οικείας πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής, που εδρεύει σε κάθε νομό, ή είναι

τυφλοί που είναι γραμμένοι στο γενικό μητρώο τυφλών, που τηρείται στην οικεία νομαρχία, στην περίπτωση κατά την οποία έχουν αποκτήσει ετήσιο εισόδημα πάνω από δύο χιλιάδες πεντακόσια (6.000) ευρώ, κατά το ποσό που τα έξοδα αυτά υπερβαίνουν το πραγματικό φορολογούμενο ή απαλλασσόμενο ετήσιο καθαρό εισόδημα των προσώπων αυτών.

Επίσης περιλαμβάνονται οι δαπάνες για έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης των τέκνων που ορίζονται στο άρθρο 7, στην περίπτωση που καταβάλλονται από γονέα που δεν συνοικεί μαζί τους λόγω διάζευξης με τον άλλο γονέα.

β) Κατά ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (20%) των εξής δαπανών:

αα) Του ποσού του μισθώματος που καταβάλλεται ετησίως για κύρια κατοικία του φορολογουμένου και της οικογένειάς του. Δεν δικαιούνται την έκπτωση αυτή όσοι παίρνουν στεγαστικό επίδομα. Ομοίως, δεν δικαιούνται τη μείωση αυτή οι φορολογούμενοι, όταν οι ίδιοι ή οι σύζυγοί τους ή τα τέκνα που τους βαρύνουν έχουν πλήρη κυριότητα ή κατοχή, εξ ολοκλήρου, σε οικία με επιφάνεια τουλάχιστον ίση με εκείνη της μισθωμένης κύριας κατοικίας, η οποία βρίσκεται στον ίδιο νομό με τη μισθωμένη.

Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται και όταν η πιο πάνω οικία ανήκει εξ αδιαιρέτου είτε στον φορολογούμενο και στη σύζυγό του είτε στον φορολογούμενο και στα τέκνα τους που τους βαρύνουν είτε στη σύζυγό του και στα τέκνα τους που τους βαρύνουν.

Του ποσού του μισθώματος που καταβάλλει ετησίως για τα τέκνα του ο φορολογούμενος που μισθώνει κατοικίες για την ικανοποίηση των στεγαστικών αναγκών τους, τα οποία φοιτούν σε αναγνωρισμένα σχολεία ή σχολές του εσωτερικού, εφόσον αυτά τον βαρύνουν και εφόσον οι κατοικίες που μισθώνονται βρίσκονται στην πόλη που έχει την έδρα της η σχολή ή το σχολείο που φοιτούν τα τέκνα του και αυτός ή τα τέκνα του δεν έχουν άλλη κατοικία σ' αυτή την πόλη.

ββ) Του ποσού της δαπάνης για παράδοση κατ' οίκον ιδιαίτερων μαθημάτων ή για φροντιστήρια οποιασδήποτε αναγνωρισμένης εκπαιδευτικής βαθμίδας ή ξένων γλωσσών, το οποίο καταβάλλει ετησίως ο φορολογούμενος για κάθε τέκνο που τον βαρύνει ή για τον ίδιο.

Το ποσό της κάθε δαπάνης, επί της οποίας υπολογίζεται η μείωση, δεν μπορεί να υπερβεί ποσοστό δέκα τοις εκατό (10%) του αφορολόγητου ποσού του πρώτου κλιμακίου της κλίμακας (α) που ισχύει για μισθωτό χωρίς τέκνα.

Για τον υπολογισμό των ποσών μείωσης του φόρου οι δαπάνες λαμβάνονται διακεκριμένως για τον φορολογούμενο και για κάθε τέκνο που τον βαρύνει.

Το ποσό της κάθε δαπάνης, η οποία υπολογίζεται αθροιστικά και για τους δύο συζύγους, μειώνει το φόρο, μόνο εφόσον έχει περιληφθεί στην αρχική δήλωση και μερίζεται μεταξύ των συζύγων ανάλογα με το ύψος του εισοδήματος του καθενός που φορολογείται με τις γενικές διατάξεις, όπως αυτό δηλώθηκε με την αρχική δήλωση.

Στη δαπάνη της υποπερίπτωσης αυτής περιλαμβάνεται και η δαπάνη του πρώτου εδαφίου που καταβάλλεται ετησίως από γονείς που βρίσκονται σε διάζευξη, για κάθε τέκνο από αυτά που ορίζονται στο άρθρο 7, στην περίπτωση που δεν συνοικούν μαζί του.

γ) Κατά ποσοστό δεκαπέντε τοις εκατό (20%) του ποσού των δεδουλευμένων τόκων που καταβάλλονται από τον φορολογούμενο για:

αα) Στεγαστικά δάνεια για απόκτηση πρώτης κατοικίας που χορηγούνται στον φορολογούμενο με υποθήκη ή προσημείωση από τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα Ταχυδρομικά Ταμιευτήρια και λοιπούς πιστωτικούς οργανισμούς, εφόσον οφείλονται από αυτόν και η υποθήκη ή προσημείωση έχει εγγραφεί σε ακίνητό του ή του άλλου συζύγου ή των τέκνων που τους βαρύνουν.

Σε περίπτωση σύναψης νέου δανείου από ένα από τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα, ανεξάρτητα αν είναι το ίδιο με αυτό που χορήγησε το αρχικό δάνειο ή όχι, με σκοπό την εξόφληση από τον υπόχρεο του παλαιού δανείου, οι δεδουλευμένοι τόκοι του νέου δανείου που αντιστοιχούν στο τμήμα αυτού που διατέθηκε για την εξόφληση του ανεξόφλητου υπολοίπου του παλαιού στεγαστικού δανείου, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις που αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο, αναγνωρίζονται για μείωση του φόρου για το χρονικό διάστημα που υπολείπεται από τη χορήγηση του νέου δανείου μέχρι τη λήξη του παλαιού δανείου.

Για την αναγνώριση της μείωσης πρέπει στο δανειστικό συμβόλαιο του νομικού προσώπου που χορήγησε το νέο δάνειο να αναγράφονται απαραίτητως ο σκοπός του δανείου, το ανεξόφλητο ποσό του παλαιού δανείου, ο χρόνος λήξης του παλαιού

δανείου και ότι έχει εγγραφεί υποθήκη ή προσημείωση με τις ίδιες προϋποθέσεις που ίσχυαν και για το παλαιό δάνειο.

ββ) Στεγαστικά δάνεια για απόκτηση πρώτης κατοικίας που χορηγούνται από ασφαλιστικές επιχειρήσεις στους υπαλλήλους τους, εφόσον οφείλονται από αυτούς και η υποθήκη ή προσημείωση έχει εγγραφεί σε ακίνητό τους ή του άλλου συζύγου ή των τέκνων που τους βαρύνουν.

γγ) Προκαταβολές που χορηγούνται από τα Ταμεία Αλληλοβοηθείας Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, κατά τις διατάξεις του άρθρου 18 του Ν.Δ. 398/1974 (ΦΕΚ 116/Α), για απόκτηση πρώτης κατοικίας από τους βοηθηματούχους αυτών.

Κατά την εφαρμογή των προηγούμενων υποπεριπτώσεων δεν θεωρείται ότι αποκτάται πρώτη κατοικία, αν ο υπόχρεος, ο άλλος σύζυγος και τα τέκνα που τους βαρύνουν, έχουν δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή ισόβιας επικαρπίας ή οίκησης, εξ ολοκλήρου ή επί ιδανικού μεριδίου, σε άλλη οικία ή οικίες, εφόσον το άθροισμα της συνολικής επιφάνειας που τους αντιστοιχεί υπερβαίνει τα εβδομήντα (70) τ.μ.. Η επιφάνεια αυτή προσαυξάνεται κατά είκοσι (20) τ.μ. για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα και κατά είκοσι πέντε (25) τ.μ. για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα που βαρύνουν τον υπόχρεο ή τον άλλο σύζυγο.

Αν η επιφάνεια της πρώτης κατοικίας υπερβαίνει τα εκατόν είκοσι (120) τ.μ., το ποσό της δαπάνης που μειώνει το φόρο περιορίζεται στο μέρος που αναλογεί επιμεριστικά στη μέχρι των εκατόν είκοσι (120) τ.μ. επιφάνεια της κατοικίας.

δδ) Δάνεια που χορηγούνται στον φορολογούμενο από τράπεζες, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα Ταχυδρομικά Ταμειυτήρια και λοιπούς πιστωτικούς οργανισμούς, εφόσον οφείλονται από αυτόν, για αναστήλωση, επισκευή, συντήρηση ή εξωραϊσμό διατηρητέων κτισμάτων, καθώς και κτισμάτων που βρίσκονται σε περιοχές χαρακτηριζόμενες ως παραδοσιακά τμήματα πόλεων ή ως παραδοσιακοί οικισμοί.

Το ποσοστό της μείωσης της περίπτωσης αυτής υπολογίζεται στους τόκους που αντιστοιχούν στο τμήμα του δανείου ως διακόσιες χιλιάδες (200.000) ευρώ.

Το ποσό της δαπάνης της περίπτωσης αυτής δεν πρέπει να έχει εκπέσει με βάση άλλη διάταξη του παρόντος.

Οι διατάξεις αυτής της περίπτωσης ισχύουν για τόκους από συμβάσεις δανείων που συνάπτονται, καθώς και προκαταβολές που χορηγούνται από 1ης Ιανουαρίου 2003 και μετά.

δ) Κατά ποσοστό είκοσι τοις εκατό (20%) του ποσού της διατροφής που καταβάλλεται από τον έναν σύζυγο στον άλλο και επιδικάστηκε ή συμφωνήθηκε με συμβολαιογραφική πράξη. Το ποσό της διατροφής επί της οποίας υπολογίζεται η μείωση φόρου δεν μπορεί να υπερβεί τα τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ.

ε) Για το φορολογούμενο που αποκτά εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες, εφόσον αυτός προσφέρει υπηρεσίες ή κατοικεί για εννέα (9) τουλάχιστον μήνες μέσα στο έτος που απέκτησε το εισόδημα αυτό στους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου, Λέσβου, Χίου, Σάμου και Δωδεκανήσου, καθώς και σε περιοχή των νομών Θεσπρωτίας, Ιωαννίνων, Καστοριάς, Φλώρινας, Πέλλης, Κιλκίς, Σερρών και Δράμας, η οποία περιλαμβάνεται σε ζώνη βάθους είκοσι(20) χιλιομέτρων από τη μεθοριακή γραμμή, κατά εξήντα(60) ευρώ για κάθε τέκνο που τον βαρύνει.

4. Για τη σύζυγο η οποία έχει εισόδημα από το οποίο προκύπτει φόρος, οι μειώσεις των περιπτώσεων α', γ' και δ' της προηγούμενης παραγράφου που αφορούν την ίδια και των περιπτώσεων α' και ε' της προηγούμενης παραγράφου που αφορούν τα τέκνα της από προηγούμενο γάμο, τα χωρίς γάμο τέκνα της, τους γονείς της και τους ανήλικους ορφανούς από πατέρα και μητέρα συγγενείς της μέχρι το δεύτερο βαθμό, αφαιρούνται από το δικό της φόρο που προκύπτει με βάση την κλίμακα. Όταν λόγω θανάτου του ενός από τους συζύγους υποβάλλονται χωριστές δηλώσεις, αν στο εισόδημα του ενός συζύγου δεν προκύπτει φόρος ή ο φόρος που προκύπτει είναι κατώτερος από το άθροισμα των μειώσεων των περιπτώσεων α' έως και ε' της προηγούμενης παραγράφου, το άθροισμα αυτών ή η διαφορά που προκύπτει δεν μειώνει το φόρο του άλλου συζύγου. Κατ' εξαίρεση, στην περίπτωση αυτή, μειώνουν το φόρο του άλλου συζύγου τα ποσά των μειώσεων που αφορούν τα έξοδα ιατρικής και νοσοκομειακής περίθαλψης του ενός συζύγου και των λοιπών προσώπων που συνοικούν μαζί του και τον βαρύνουν. Αν με βάση τη φορολογική κλίμακα δεν προκύπτει για τον φορολογούμενο ποσό φόρου ή αυτό που προκύπτει είναι μικρότερο από το άθροισμα των μειώσεων των περιπτώσεων α', β' και ε' της προηγούμενης παραγράφου που αφορούν αυτόν προσωπικά και τα πρόσωπα που τον βαρύνουν, τότε ολόκληρο το ποσό των μειώσεων των περιπτώσεων αυτών ή η διαφορά που προκύπτει, μειώνει το ποσό του φόρου που προκύπτει με βάση τη φορολογική κλίμακα για τον άλλο σύζυγο. Αν το

συνολικό ποσό των μειώσεων είναι μεγαλύτερο του φόρου, ο οποίος προκύπτει με βάση τη φορολογική κλίμακα για τον φορολογούμενο και τη σύζυγό του, η διαφορά δεν επιστρέφεται ούτε συμψηφίζεται. Το ποσό που απομένει ύστερα από τις μειώσεις αποτελεί το φόρο που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα του φορολογουμένου.

4.3 ΤΡΟΠΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Ο φόρος, που αναλογεί στο συνολικό καθαρό εισόδημα ή το υπόλοιπο που απομένει μετά τις εκπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου, καταβάλλεται σε τρεις (3) ίσες δόσεις από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου και η καθεμία από τις επόμενες την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του τρίτου και πέμπτου μήνα, αντιστοίχως, από τη βεβαίωση του φόρου.

Αν ο φόρος βεβαιώνεται τους μήνες Αύγουστο και Σεπτέμβριο του οικείου οικονομικού έτους, καταβάλλεται σε δύο (2) ίσες δόσεις από τις οποίες η πρώτη καταβάλλεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του επόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου και η δεύτερη την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του τρίτου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου.

Αν ο φόρος βεβαιώνεται το μήνα Οκτώβριο του οικείου οικονομικού έτους και μετά, καταβάλλεται εφάπαξ μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του μεθεπόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου.

Αν το συνολικό ποσό της οφειλής, η οποία προκύπτει με βάση την αρχική δήλωση του υπόχρεου είναι μέχρι το ποσό των ενενήντα (90) ευρώ για τον ίδιο και για τη σύζυγό του αθροιστικά λαμβανόμενο, τούτο θα καταβληθεί μέχρι την τελευταία εργάσιμη, για τις δημόσιες υπηρεσίες, ημέρα του μεθεπόμενου μήνα από τη βεβαίωση του φόρου.

Όταν ο οφειλόμενος με βάση την εμπρόθεσμη δήλωση φόρος καταβάλλεται εφάπαξ μέσα στην προθεσμία της πρώτης δόσης, ανεξάρτητα αν βεβαιώθηκε σε μία ή περισσότερες δόσεις, παρέχεται στο συνολικό ποσό του φόρου και των λοιπών συμβεβαιούμενων με αυτόν οφειλών έκπτωση δυόμισι τοις εκατό (1,5%).

Όταν η δήλωση υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου, εκτός από την έκπτωση του προηγούμενου εδαφίου, παρέχεται έκπτωση δυόμισι τοις εκατό (1,5%)

στο συνολικό ποσό της οφειλής και μέχρι του ποσού των εκατό δεκαοκτώ (118) ευρώ, ανεξάρτητα από τον αριθμό των δόσεων.

Κατά την καταβολή του φόρου που προκύπτει με βάση τροποποιητική δήλωση παρέχεται έκπτωση ποσοστού δύο και ήμισυ τοις εκατό (1,5%) στο σύνολο της νέας οφειλής, εφόσον αυτή είναι μικρότερη από την αρχική και ο υπόχρεος κατέβαλε την αρχική οφειλή και έτυχε παρόμοιας έκπτωσης ή κατέβαλε μέσα στην προθεσμία της πρώτης δόσης ποσό της αρχικής οφειλής που καλύπτει σε ποσοστά το ενενήντα οκτώ και ήμισυ τοις εκατό (98,5%) της νέας οφειλής, εφόσον το λάθος οφείλεται σε υπαιτιότητα της φορολογικής αρχής.

4.4 ΠΟΤΕ ΚΑΙ ΠΟΥ ΥΠΟΒΑΛΛΕΤΑΙ Η ΔΗΛΩΣΗ – Ο ΤΡΟΠΟΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ

Για την υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος²⁸, αρμόδια Δ.Ο.Υ είναι η Δ.Ο.Υ. της περιφέρειας, που βρίσκεται η κατοικία του φορολογουμένου.

Στη περίπτωση που ο φορολογούμενος ασκεί ατομικά, εμπορική επιχείρηση ή ελεύθερο επάγγελμα, η δήλωση υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. της περιφέρειας που βρίσκεται η έδρα της κύριας επιχείρησης ή του κύριου επαγγέλματος του, κατά το χρόνο υποβολής της δήλωσης.

Στη περίπτωση που ο φορολογούμενος συμμετέχει σε προσωπική εταιρεία, Ε.Π.Ε, κοινωνίες ή κοινοπραξίες, η δήλωση υποβάλλεται στη Δ.Ο.Υ. της περιφέρειας που βρίσκεται η κατοικία του.

Στη περίπτωση της κοινής δήλωσης των συζύγων, αρμόδια Δ.Ο.Υ είναι η Δ.Ο.Υ στην οποία υπάγεται ο σύζυγος.

Για το οικονομικό έτος 2012 οι Δηλώσεις Φορολογίας Εισοδήματος υποβάλλονται υποχρεωτικά μέσω διαδικτύου και για τους μισθωτούς και συνταξιούχους με εισόδημα άνω των 15.000€. Ενώ για τους ελεύθερους επαγγελματίες και τις επιχειρήσεις αυτό ισχύει από το οικονομικό έτος 2011.

Οι ατομικές επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες που τηρούν βιβλία Β΄ και Γ΄ κατηγορίας του Κ.Β.Σ. υποβάλλουν τις φορολογικές δηλώσεις τους²⁹ έως 15 Ιουνίου του 2012 για τα εισοδήματα που απέκτησαν το 2011. Η ίδια καταληκτική

²⁸ <http://www.gsis.gr/cmdocs/761.html>

²⁹ <http://www.taxheaven.gr/forodigos>

ημερομηνία ισχύει και για όσους αποκτούν γεωργικό εισόδημα ή εισόδημα από εκμίσθωση ή δωρεάν παραχώρηση γεωργικής γης, σύμφωνα με την ΠΟΛ.1055/29.2.2012. Το ίδιο ισχύει και για εισοδήματα από συμμετοχή σε εταιρία ή κοινοπραξία ή κοινωνία, ανεξάρτητα από την κατηγορία των βιβλίων που τηρεί ή αν δεν τηρεί βιβλία του Κ.Β.Σ. ,εφόσον η διαχ. περίοδος έληξε μέσα στους μήνες 11ο και 12ο έτους 2011, και για εισοδήματα μελών Δ.Σ. Α.Ε. και φορολογούμενοι που δεν κατοικούν στην Ελλάδα ούτε αποκτούν εισόδημα στην Ελλάδα , αλλά υποχρεούνται να υποβάλλουν δήλωση από άλλη αιτία π.χ. κάτοχοι Ι.Χ. κ.λπ οι οποίοι δεν έχουν εισοδήματα από εμφανείς πηγές. Τέλος και οι μισθωτοί και συνταξιούχοι υποβάλλουν την φορολογική τους δήλωση έως την 15^η Ιουνίου του 2012.

Για την υποβολή της φορολογικής δήλωσης μέσω διαδικτύου απαιτούνται ειδικοί κωδικοί τους οποίους οι φορολογούμενοι αποκτούν έπειτα από την αίτηση εγγραφής τους³⁰ στο taxinet και την παραλαβή από την αρμόδια Δ.Ο.Υ. ενός ειδικού αριθμού (κλειδάριθμος).

³⁰ <http://www.gsis.gr/taxisnet/help.html>

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Φλώρος Γ.ΑΡ., ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ, (2004), ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΔΟΤΙΚΗ
2. Υπουργείο Οικονομικών.,(2009), Φορολογικός Έλεγχος, Ανάκτηση στις 1-3-2012 από http://www.ypee.gr/sdoeky1/gr/elegxoi_keim.htm
3. Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο.,(2009), Προσωρινός Έλεγχος, Ανάκτηση στις 1-3-2012 από http://elearn.elke.uoa.gr/elearn/docs/odigo_i_spoudon/forologikos_elegxos_1239192732.pdf
4. Παρ.2.β άρθ. 67 ν. 2238/2004
5. Υπουργείο Οικονομικών.,(2008), Φορολογικός Έλεγχος, Ανάκτηση στις 1-3-2012 από http://www.de9.gr/de9-gr/pol_05_1087.htm
6. Επαμεινώνδας Γ.Ρ.,(2008), Φορολογικός Έλεγχος Συναλλαγών, Ανάκτηση στις 1-3-2012 από http://www.poedoy.gr/fe/forologies/AR_ME/%CE%91%CE%A1%CE%98%CE%A1%CE%9F_%CE%A1%CE%9F%CE%96%CE%9F%CE%A3.doc
7. Άρθρο 29, ν.2238/1994 Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος
8. <http://www.taxheaven.gr/laws/circular/index/circular/5790>
9. <http://www.forin.gr/articles/article/5954/ta-tekmhria-dapanwn-diabiwshs-gia-to-oikonomiko-etos-2012>
10. <http://www.opengov.gr/minfin/wp-content/uploads/forologia/erotisi11.pdf>
ανακτήθηκε την 21/12/2011
11. <http://www.e-tameio.gr/frontend/usefull.php?aid=116&cid=87>
12. <http://www.gsis.gr/cmdocs/761.html>
13. <http://www.taxheaven.gr/forodigos>
14. <http://www.gsis.gr/taxisnet/help.html>
15. http://www.pavlosnet.gr/page_1193007694500.html- ΠΟΛ 1041-08: Φορολογικοί έλεγχοι-13:35 - 26 Φεβρουάριος 2008
16. Υπ' αρ. 1075164/ΠΟΛ.1102/20.8.2003 Εγκύκλιος Υπ. Οικονομικών.
17. ΥΠΟΙΚ 1075164/6432/ΔΕ-Β'/ΠΟΛ 1102/20-08-2003, «Διενέργεια προσωρινών φορολογικών ελέγχων».
18. ΠΟΛ.1197/28.9.2007 Προσωρινός φορολογικός έλεγχος - Όρια της ελεγκτικής αρμοδιότητας των ΔΟΥ, του ΕΘΕΚ, των ΠΕΚ και του ΣΔΟΕ

19. Γεωργίου Κ.,(2009), Προσωπικός Έλεγχος, Ανάκτηση στις 1-3-2012 από http://www.pcci.gr/everimages/pros_F22797.elegxos3.7.08.pdf
20. Σπύρου Σ.,(2009), Έλεγχος Φορολογίας, Ανάκτηση στις 1-3-2012 από <http://www.anaconda.gr/forologia/HTM%CE%9D%CE%BF%CE%BC%CE%BF%CE%BB/%CE%91%CE%A1%CE%99%CE%98%CE%9C%CE%9F%CE%A3124-04.htm>
21. Σπύρου Π.,(2008), Φορολογικός έλεγχος Ανάκτηση στις 1-3-2012 από http://www.reporter.gr/default.asp?pid=16&la=1&art_aid=209527
22. ΣΔΟΕ.,(2008), Φορολογικός Έλεγχος, Ανάκτηση στις 1-3-2012 από http://www.taxheaven.gr/show_law.php?id=2059
23. Power-Tax.,(2009), Λογιστική Οργάνωση, Ανάκτηση στις 1-3-2012 από <http://www.power-tax.gr/printword.asp?catid=2244>

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Φτάνοντας στο τέλος της παρούσας εργασίας θα ήθελα να ανατρέξω στην αρχή της υπενθυμίζοντας τον αρχικό σκοπό του φόρου .Για να μπορέσει το κράτος να παράσχει στους πολίτες υπηρεσίες δωρεάν και να καλύψει τις δαπάνες που αποσκοπούν στην ευημερία του κοινωνικού συνόλου, αντλεί τους πόρους αυτούς από την φορολογία. Όσο δίκαιο κ αν ακούγεται το παραπάνω το σήμερα έχει δείξει διαφορετικό αποτέλεσμα .Ο Πλάτωνας στην Πολιτεία, βιβλίο Δ, υποδεικνύει ότι μια οποιαδήποτε πολυνομία δεν πετυχαίνει τελικά: μήτε το λαθρεμπόριο μήτε η φοροδιαφυγή να παταχτούν . Η ελευθερία οικονομικών συναλλαγών βασίζεται στο απλό γεγονός ότι οι άνθρωποι συναθροίζονται και συμβιώνουν στην πολιτεία για αλληλοβοήθεια .Αν δεν πίστευαν ότι έχουν όφελος δεν θα συναλλάσσονταν . Οι άνθρωποι δίνουν και παίρνουν ακριβώς διότι σε κάθε συναλλαγή ο καθένας πιστεύει ότι βγαίνει κερδισμένος παίρνοντας κάτι καλύτερο για τον εαυτό του .Επιστέφοντας στο σήμερα ας δούμε εν τάχει τι διαδραματίζεται γύρω μας.

Τα χρήματα δημιουργούνται από χρέη μέσω των δανείων .Τα δάνεια βασίζονται στα αποθεματικά των τραπεζών ,τα οποία προέρχονται από τις καταθέσεις και από αυτό το σύστημα μερικών αποθεματικών η κάθε κατάθεση μπορεί να δημιουργήσει αξία 9 φορές μεγαλύτερη .Υποτιμώντας έτσι την αξία του υπάρχοντος χρήματος και αυξάνοντας τις τιμές των αγαθών .Κι αφού όλα τα χρήματα προκύπτουν από τα χρέη...και κυκλοφορούν χαοτικά μέσω του εμπορίου οι καταναλωτές αποσπώνται από το αρχικό τους χρέος .Έτσι προκύπτει μια ανισορροπία στην οποία ο κόσμος ανταγωνίζεται για εργασία ώστε να τραβήξει χρήματα από την δεξαμενή ..και να καλύψει το κόστος διαβίωσης .Όσο οπισθοδρομικό κι αν ακούγεται αυτό υπάρχει κάτι ακόμα που δεν έχουμε αναφερθεί .Η εφαρμογή του επιτοκίου .Όταν κάποιος πολίτης δανείζεται από μία τράπεζα ,σχεδόν πάντα οφείλει να ξεπληρώσει και κάποιον τόκο .Με άλλα λόγια κάθε ευρώ που κυκλοφορεί πρέπει τελικά επιστραφεί σε κάποια τράπεζα με τόκο .Αλλά, αν όλα τα χρήματα δανείζονται από την κεντρική τράπεζα και διογκώνονται από τις εμπορικές τράπεζες μέσω των δανείων...μόνο το λεγόμενο “αρχικό κεφάλαιο” δημιουργείται στην προσφορά χρήματος .Από που λοιπόν προέρχονται τα χρήματα για να πληρωθούν οι επιπλέον τόκοι ; **Από πουθενά**. Πολύ απλά δεν υπάρχουν!

Οι επιπτώσεις είναι τρομακτικές αφού τα χρήματα που οφείλονται στις τράπεζες θα είναι πάντα περισσότερα από αυτά που κυκλοφορούν .Γιαυτό ο πληθωρισμός είναι μόνιμο φαινόμενο της οικονομίας .Καθώς χρειάζεται συνέχεια νέο χρήμα για να καλύψει τα διαρκή ελλείμματα του συστήματος που δημιουργούνται από την ανάγκη να αποπληρωθούν οι τόκοι. Αυτό σημαίνει ότι με μαθηματική ακρίβεια , η αθέτηση αποπληρωμής & η χρεωκοπία είναι κυριολεκτικά δομικά στοιχεία του συστήματος και θα υπάρχουν πάντα οι φτωχές τάξεις που καθώς ο κλοιός στενεύει θα υποφέρουν περισσότερο...